

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMĒ

Fizioterapeiti
māca būt
veselam.

4. lpp.

Foršmaks – uzkoda no
sālītas siļķes.

Pielikumā Pazīsti,
atbalsti, sargā!

Kāpēc koristi Mežaparka
estrādē ģība?

3. lpp.

Durvis ver jaunais Labais

Ceturtdien 12.00 durvis vēra vēl viens jauns veikals-noliktava Kuldīgā – *Labais* Mucenieku ielā ir Dundagas uzņēmuma *Gabriēla* piektais veikals pilsētā.

Pirms atvēršanas pie veikala *Labais* Mucenieku ielā sapulcējies krietns bariņš pircēju, kas, durvīm veroties, steigda iepazīt piedāvājumu.

„Šis tapis 3 km attālumā no tā *Labā*, kas atrodas Jelgavas ielas krustojumā ar Kuldīgas apvedceļu. Abus vieno novietojums – tie ir pa ceļam, iebraucot pilsētā, un tas ir ērti,” saka mārketinga vadītāja Gunta Ziņģe.

„Uzņēmumam pieder 45 veikali ar zīmolu *Top!* un *Labais*,” pastāstīja *Gabriēlas* īpašnieks Aldis Anzenavs. „*Labais* ir zemo cenu veikals, te ir par 10–15% lētāk nekā veikalos *Top!* un 90% preču ir fāsētas. Lai gan konkurence liela, plānojam saglabāt arī mūsu pārējos veikalus Stendes, Jelgavas, Piltenes ielā un Pilsētas

laukumā. Esam ļoti atkarīgi no caurbraucējiem, jūtam arī cilvēku aizbraukšanu – katru gadu pircēju aizvien mazāk.”

Veikalā ir 11 jaunu darba vietu. Visā Latvijā ar zīmolu *Labais* strādā desmit veikalu, četri pieder *Gabriēlai*. Uzņēmums veikalus ar precēm nodrošina pats – reizē ar jauno Kuldīgas tirdzniecības vietu uzbūvēts arī loģistikas centrs Talsos.

Veikals pašvaldības zemes gabalā starp Vīģriežu un Pureņu ielu uzbūvēts gada laikā, un zeme *Gabriēlai* iznomāta līdz 2024. gadam,

nomniekam ir tiesības to izpirkt. Pēc arhitekta Ulda Puļķa projekta veikalu cēla Talsu būvfirma *BauArt*. Celtniecība un iekārtas izmaksājušas ap 600 tūkstošiem eiro. Būvniecību pārraudzījis īpašnieka dēls, *Gabriēlas* tehniskais direktors Olafs Anzenavs, roku pielicis arī otrs dēls Rolands.

Mājvietu *Labajā* raduši arī divi nomnieki: *Mēness aptieka* un SIA *Vindenieki* ziedu veikaliņš.

Juris Lipsnis, Aivara Vētrāja foto

Akcija tēviem

Gatavojoties Tēva dienai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 līdz 13. septembrim rīko akciju *Uzticības tālrunis tēviem*. Tēvi aicināti saņemt profesionālu psiholoģisko konsultāciju un atbalstu attiecībā ar bērniem.

Porziņģis – viens no slavenākajiem

Latvijas slavenību popularitātei sociālajos tīklos izveidots reitings „*Celebrity Box*” *social media Top 100*. Pirmajā desmitniekā atrodas arī basketbolists Kristaps Porziņģis, kura dzimtas saknes nāk no Alsungas. Vēl nosaukts videoemuārists Stass Davidovs, dziedātāji Markus Riva, Lauris Reiniks, Dons, reperis Gacho, hokejists Zemgus Girgenšons, šovmenis Renārs Zeltniņš, BMX riteņbraucējs Māris Štrombergs un didžejs Toms Grēviņš. Vietu tabulā nosaka sekotāju skaits vietnēs *Draugiem.lv*, *Facebook*, *Twitter* un *Instagram*. Pilna versija: www.olsen.lv.

„Ērglis negūst uzvaru, uzvarēdams balodi.” /Dž.Bokačo./

ĪSIZIŅAS

Ceļš būs slēgts

Pasākuma *Mašīntalka 21. gad-simtā* laikā rīt no 14.00 līdz 20.00 būs slēgts ceļa Ķimale–Padure–Deksne posms no *Medulājiem* līdz klētij. Rīkotāji atvainojas par neērtībām un aicina interesentus pievienoties svētkiem.

Parādi spēku

Arī Kuldīgā un Skrundā rīt notiks Latvijas spēka diena. No 10.00 līdz 17.00 interesenti aicināti uz V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas vai Skrundas vidusskolas stadiona pievilkties. Ikvienu dalībnieka rezultāts tiks pieskaitīts pilsētas, novada un valsts rezultātam. Pēc 17.00 katrā novadā tiks apbalvota spēcīgākā sieviete un vīrietis.

Kā izveidot dīķi

16. septembrī 10.00 Skrundas kultūras namā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas nodaļa rīko bezmaksas semināru par zivju audzēšanu. Par dīķu ierīkošanu, zivju sugām un to saderību stāstīs i/u *Rimzāti* zivkopis Valdis Kancāns.

Par komandu

Kurzemes biznesa inkubators 24. septembrī 10.00 Pilsētas laukumā 3, Kuldīgas attīstības aģentūrā, ielūdz uz Biznesa rītu par to, kā izveidot *Formulas 1* cienīgu komandu, kas spēj klientus piesaistīt un pienācīgi apkalpot. Par to stāstīs uzņēmēja gēna BOSI (biznesa vadības un biznesa akcelerācijas) metodoloģijas ieviesējs Latvijā Jānis Skrūzkalns. Dalība bez maksas. Reģistrēties līdz 23. septembrim e-pastā: laura@kbi.lv vai pa tālr. 28731202.

Pirmdien, 14. septembrī:

- Gudenieku suitiem – apali 50.
- Mīlestība atved uz Kuldīgu.
- Kas dāmai somiņā?
- Dzejas dienas reportāža.

REDZĒJUMS

Vai aina kļūst cerīgāka?

Juris Lipsnis,
tālr. 22470000,
pasts.
kurzemnieks@
mail.lv

Pēc traģiskās avārijas uz Aizputes šosejas, kurā trīs cilvēki gāja bojā un vairāki cieta, mūsu portālā ievietojām aptauju: „Kā esat rīkojies, redzot, ka kāda persona reibumā gatavojas sēsties pie stūres?” Grūti iedomāties, kādi būtu atbilžu varianti, ja šis jautājums tiktu uzdots klātienē, bet aptaujā piedāvājām astoņas izvēles. Ko atbildējuši mūsu

„Vai tiešām četras piektdaļas ļaužu ir sastapuši noziedznieku, kurš bruņots ar ātru un varenu ieroci – automašīnu?”

Iesūtīti? 22% šādu situāciju nav piedzīvojuši, 28% mēģinājuši potenciālo dzērājšoferi no braukšanas atrunāt, 12% zvanījuši policijai (acīmredzot ar atrunāšanu vien bijis par maz, vai arī kāda iemesla dēļ tā nav bijusi iespējama). Seši procenti aizrādījuši, ka tā darīt nav labi, deviņi nosodoši paskatījušies, pieci gribējuši iejaukties, bet baidījušies. Skumja ir cita atbilde *Nelikos ne zinīs – kāda man tur daļa*, ko izvēlējušies 6%. Visbiežākais ir pēdējais skaitlis – izrādās, ka 12% ap-

taujāto paši pie stūres sēdušies reibumā.

Ko varam secināt? Kā lai vērtēt faktu, ka tikai katram piektajam nav gadījies pieredzēt potenciāla avārijas izraisītāja sēšanos pie auto stūres? Vai tas ir daudz vai maz? Manuprāt, fakts ir negatīvs. Iedomāieties – četras piektdaļas no aptaujātajiem sastapuši noziedznieku, kurš bruņots ar ātru un varenu ieroci. Automašīna noteikti ir daudz bīstamāka par cirvi vai bisi! Prieks par tiem, kuri centušies nelaimi novērst, mēģinot potenciālo slepkavnieku atrunāt vai vismaz aizrādīt, ka tā nav labi. Pats piederu pie tiem, kuri zvanījuši policijai, lai lūgtu palīdzību dzērāja atturēšanā no braukšanas. Pirmajā reizē pamanīju grāvi iebraukšu auto, ap kuru līkņāja grīti personāži, kuri centās braucamo izdabūt uz ceļa. Otrajā reizē man pa priekšu braucošais auto vandījās no vienas malas uz otru, acīmredzot nespējams izvēlēties, pa kuru no trim aizmiglotā skata piedāvātajiem ceļiem lai brauc... Abas reizes jau pēc dažām minūtēm sastapu pretimbraucošu ceļu policijas automašīnu un secināju, ka likuma sargi šādus zvanus tiešām ņem nopietni.

Grūti komentēt to ļaužu rīcību, kuri paši pie stūres sēdušies reibumā. Ļoti ceru: tas, ka viņi, lai gan anonīmi, šādā likumpārkāpumā tomēr atzinošies, ir sākums atzīnai, ka toreizējā rīcība nav bijusi laba.

MANUPRĀT

Kāpēc neēdam zivis?

Lai arī Latvija ir viena no ūdeņiem bagātākajām zemēm pasaulē, zivis mēs uzturā lietojam diezgan maz. Citādi mūsu ēšanas paradumi esot gana labi un ēdienkarte – daudzveidīga. Bet zivju par maz. To pirms kāda laika izlasīju SKDS pētījumā. Aterējos tagad, kad intervēju vairākus zivsaimniekus. Visu ko – ar Eiropas un valsts naudu vai bez tās – izaudzē mūsu zivkopji, bet tepat pārdot nevarot, viņi sūdzas. Kāpēc ūdeņu veltēm tik maz piekrišanas? Nav naudas, nav pircēju vai arī – nav, ko pirkt? Aizeju uz lielveikalu un tik vien redzu, ka pa visu svaigo zivju stendu ledū izgūlies gandrīz mākslīgos apstākļos audzētais Norvēģijas lasis par deviņiem eiro kilogramā. Ziemsvētkos, Jāņos un citās atlaižu dienās var nopirkt vismaz uz pusi lētāk. Bet kāpēc tur katru dienu nevarētu ūdenī plūncāties forele no Sprincupītes vai karpa no Skrundas dīķiem? Starp citu, šo jautājumu uzdeva zivkopis. Atbildi gan nezināja.

Daina Tāfelberga, tālr. 63350570;
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

PRECIZĒJUMS

Latvijas riteņbraucēju vienības braucienā mūspuses sportistu labākie rezultāti atbilstoši vecuma grupām ir šādi:

M16 – 2. vietā Kristaps Pelčers,
5. v. Arno Ķikurs;

M18 – 2. v. Mārcis Kalniņš,
3. v. Ulvis Horens Korbergs.

Juris Lipsnis

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja mums darīsiet to zināmu pa tālruni 63350567.

Ja jums ir ziņa, kas nevar pagaidīt līdz rītdienai, zvaniet tūlīt: **22470000!**

MUMS ZVANA

Atjaunosies dabīgi

„Kad Kuldīgā pirms Māras dīķa rekonstrukcijas tika nolaists ūdens, zivis bija aizvestas pagaidu glabāšanā. Vai tagad tās ielaistas atpakaļ?” interesējas kuldīdznieks Juris. Kuldīgas novada domes vides speciāliste Dace Jansone atbild: „Māras dīķī *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) ielaida augēdājas zivis. Tas tādēļ, lai dīķis tik ātri neaizaugtu. Tās, ko KKP darbinieki aizveda izmitināt, sākumā bija iecerēts laist atpakaļ. Šobrīd nolemts zivis atpakaļ nevest – gan jau dīķī tās atjaunosies dabīgi.”

Inguna Spuleniece

MUMS ZVANA

Grūti risināma problēma

Kāda kuldīdzniece sūdzas, ka Dzintaru ielā 8 pēc mājas vecāko iniciatīvas aiznagloti visi pagrabu logi, liedzot jumtu virs galvas ielas kaķiem. *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* (KKP) īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Dzintars Rušmanis atzīst, ka tā nav tikai šīs mājas problēma. Risinājums meklējams, kaimiņiem vienojoties. „Kaķus pagalmā starp *jaunajām* mājām atved arī no citurienes, vienkārši izmet no mašīnas. Ir arī sterilizētie un atpakaļ palaistie. Viena kaķu nemīlētāja viņiem rīda virsū suni, bet tantes raud,” stāsta kundze.

Daļa dzīvnieku jāpalaiž atpakaļ

Kuldīgas dzīvnieku patversmes *Mīlās ķepiņas* saimniece Marita Līdaka skaidro, ka šī pagalma kaķi ir sterilizēti, pateicoties kādas iedzīvotājas iniciatīvai. „Kā to problēmu var risināt, pat nezinu. Zinu, ka kundze pati ķēra

kaķus, nesa man, ļoti rūpējas par dzīvniekiem. Visu cieņu par šādu attieksmi. To, ka pagalmā ik pa laikam uzrodas atvesti kaķi, arī zinu. Ja cilvēki tā nerīkotos, tad darbs ar pilsētas klaiņojošajiem kaķiem jau sen būtu beidzies,” atzīst veterinārārste.

Viņa uzsver, ka ar pašvaldību slēgtajā līgumā paredzēts, ka 50% no pilsētā noķertajiem kaķiem pēc sterilizēšanas jālaiž atpakaļ ierastajā vidē: „Pārsvārā patversmē paturu mazos kaķēnus, bet lielos un veselos dzīvniekus laižu ārā.”

Netirība un materiālie zaudējumi

Dz. Rušmanis pastāstīja, ka kaķu problēma ir aktuāla gan Dzintaru 8, gan citās KKP apsaimniekotajās mājās. „Klejojošie kaķi ir jāizķer, tiem jānonāk patversmē. Atpakaļ palaistie dzīvo, kur viņiem sanāk. Tad mājai jāvienojas, vai grib dzīvniekus laist pagrabā.

Iespējams, ka šādā gadījumā vienu pagrabu lūku atver vaļā un norobežo, lai kaķi netiek tālāk. Lai gan saprotams, ka dzīvniekiem ziemā vajag kaut kur apsildīties, kaķi pagrabā nodara ļoti lielu ļaunumu. Dzīvnieki bojā cauruļu siltumizolāciju un rada antisemitārus apstākļus. Tāpēc arī saprotams to iedzīvotāju viedoklis, kuri vēlas pagrabus aiztaisīt. Līdzīga situācija ir Baznīcas ielā 18, kur viena īpašniece savā milzu mīlēstībā baro un tur šķūnī kādus 25 kaķus, bet pārējie mājas iedzīvotāji protestē. Pagrabu lūkas pirms trim gadiem aiznaglojām arī Liepājas ielā 54, citur ar kaķu problēmu mēģina sadzīvot. Kompromisu nav izdevies atrast nevienā mājā,” skaidro Dz. Rušmanis. Viņaprāt, vienīgais risinājums ir kaimiņiem mēģināt savā starpā sadzīvot: „Ir redzēts, ka Jūrmalā, Liepājā tiek gatavotas speciālas mājiņas kaķiem. Tā ir pašu iedzīvotāju iniciatīva, tikai darbība jāaskaņo ar domi un pārējiem iemītniekiem.”

Inguna Spuleniece

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Atbildību uzveļ citiem

Kuldīdzniece Aina Kurzemniekam izstāstīja gadījumu, kas viņu ļoti satraucis.

„Man ir 84 gadus veca kaimiņiene, kura ļoti mīl dzīvniekus. Viņai pašai ir divi kaķi, un viņa baro vēl pāris kaķu pagalmā Gaismas ielā. Kundze slikti redz, tāpēc nesen aicināja mani palīgā noskaidrot, kāpēc viņas kaķis uz balkona uzvedas dīvai-

nī. Dzīvoklis ir 1. stāvā, un uz balkona atradām mazu, baltu kaķēnu, kas ielikts zaļā *Supernetto* maisiņā un pārņemts pāri margām. Šāda rīcība ir nežēlīga gan pret dzīvnieciņu, gan pret veco, vājredzīgo cilvēku, kuram tagad sāp sirds par kaķi un no krepķiem ir augsts asinsspiediens. Nav godīgi, ka kāds savu atbildību uzveļ citam. Mēs kaķi nogādājam dzīvnieku patversmē, jo kaimiņiene saprot, ka nespēs rūpēties vēl arī par šo mazuli. Bet varbūt kāds ir redzējis, kurš to izdarīja?”

Baltajai kaķēnītei ar strīpaino asti varētu būt trīs mēneši. Nekaunīgā kārtā šis mazulis ielikts 1. stāva balkonā Gaismas ielā, bet nu atrodas Kuldīgas dzīvnieku patversmē un cer uz gādīgu saimnieku.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Terora akts ASV 2001. gada 11. septembrī satrieca visu pasauli. Vai pašlaik jūtaties droši?

Karīna, jaunā māmiņa: – Tas ir kaut kas ļoti sāpīgs, brīžiem to atceros un baidos. Neviens nav pasargāts – terora akti var notikt jebkurā vietā un laikā. Dzīvoju Rīgā, un, piemēram, veikals *Origo* bieži tiek slēgts, jo ir informācija, ka tur ievietota bumba. Domāju, ka Latvijā teroristi varētu censties uzspriecināt kaut ko lielu, kur vienlaikus ir daudz cilvēku. Ir jau iestādes, kas cīnās ar terorismu, dara visu, kas viņu spēkos. Vairāk neko izdarīt nevaram.

Inta, pensionāre: – Dzirdot, kas notiek, tiešām ir bail. Var būt gaidāmas diezgan drūmas lietas. Latvijā ieplūst cilvēki, kas piedzīvojuši karu un to tikai zina. Mani uzmanīgu dara tas, ko viņiem vajag. Nesen dzirdēju, ka bēgļi vilcienā taisīja bada streiku. Galu galā viņiem ierīkotas nometnes, bet viņi taista protestus. Par ko? Ja esi bēglis, tad priecājies, ka tev ir jumts virs galvas. Tas, vai arī Kuldīgā iespējami draudi, atkarīgs no tā, cik mums šos aprūpējamies iedos, kādi un kur viņi būs.

Inese, pensionāre: – Tas ir baismīgi, šķiet, ka visa pasaule par to uztraucas. Paldies Dievam, mums pagaidām viss mierīgi. Dievs ir vienīgais, uz kuru varam palauties. Nezinu, vai esam šeit droši. Šādus notikumus uzminēt nevar. Par Latvijas aizsardzību jāgādā valdībai. Nezinu, vai tā domā pietiekami, jo televīziju skatos maz, taču kaut ko jau dara. Zinu, ka sagādāti kaut kādi aizsarglīdzekļi – paldies par to. Man prieks, ka valdībā ir Raimonds Vējonis un Raimonds Bergmanis – viņiem uzticos.

Aiga, metodiķe: – Dienā, kad Amerikā notika traģiskais terora akts, Ēdolē bija Dzejas dienas, un es ļoti labi atceros izjūtas, kas toreiz pārņēma. Tas ir briesmīgi, ka mūsu starpā ir cilvēki, kas par kaut ko tādu domā un kur nu vēl dara! Ņemot vērā pēdējo informāciju par iespējamo bēgļu ieplūdumu Latvijā, godīgi sakot, es vairs nejūtos droši. Dažādu kultūru un reliģiju cilvēku maiņa nav laba.

Voldemārs, pensionārs: – Dzīvoju laukos Aizkraukles novadā, tur apdraudējumu neizjūtam. Arī uz Rīgu nebraucam. Neesmu īpaši domājis, bet nebaidos. Varbūt tā notika arī agrāk, tikai par tiem notikumiem nezinājām. Citi baidās, bet citi ceļo pa pasauli, arī uz valstīm, kur nav droši. Cīnīties ar to nevar, jo tas nav paredzams un katram blakus neizstāvēsi. Ja cilvēkam būs nodoms kādu nogalināt, viņš var ieceļot jebkurā valstī un kaut ko izdarīt.

Sigita, konditore: – Mana māsa tieši 11. septembrī lido no Latvijas uz Angliju, esam nedaudz uztraukušies. Šis ir ļoti zīmīgs datums, tāpēc tāds nemiers. Domāju, ka Latvijā terora draudu nav, šeit tikai viens otru slaktē nost. Mūs arī sargā Eiropas Savienība, varam justies droši.

Antra Grīnberga, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 4462.

Kāpēc bērni ģība Mežaparka estrādē?

Pārsniegts pieļaujamais dalībnieku skaits, saspiestība, ilga stāvēšana, strauja gaisa temperatūras maiņa, pārāk liela slodze, ēdināšanas pakas silto pusdienu vietā, nav ievērots režīms.

Tie esot galvenie iemesli bērnu masveida ģībšanai 11. jūlija koru kopmēģinājumā – tā pēc vairāk nekā mēneša darba secinājusi XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku organizācijas izvērtēšanas komisija. Bērnu veselības dēļ mēģinājums tika pārtraukts.

Nebija izvērtēti visi riski

Uzklausot atbildīgo un iesaistīto iestāžu, profesionālo organizāciju un svētku dalībnieku viedokļus, komisijas ziņojumā secināts, ka nav pietiekami izvērtēti riski ārkārtas situācijā, kad palīdzību nākas sniegt liela bērnu skaitam vienlaicīgi. Rosināts turpmāk svētku vietās nodrošināt jaunu veidojumu – operatīvās vadības grupu, lai tā lemtu ārkārtas situācijās. Detalizēti jānosaka svētku rīcības grupas personu pienākumi un atbildība, jāievieš novadu koordinatoru un pavadāšo personu saziņas sistēma, jāuzlabo skolēnu ēdināšana un izmitināšana, tāpat dalībnieku noslodze jānosaka ar pediatru un psihologu organizācijām. Pilns komisijas atzinums: www.izm.gov.lv sadaļā *Aktualitātes*.

Pa vecuma grupām

To, ka svētki ir liels un skaists pasākums, bet vienmēr var sarīkot labāk, uzsver svētku Kuldīgas

„Rakstīsim kā Rainis – meistarīgi un paliekoši”

Tieši šodien
aprit Raina
150. gadadiena.
Z.A.Meierovica
Kabiles
pamatskolā
to svin ar
Dzejas stundu,
kas notiek
divdesmito
gadu.

Z.A.Meierovica
Kabiles pamatskolā
top ziedu paklājs.

Jau trešdien piekalnītē pie skolas tika izveidots ziedu paklājs – uzraksts no ziediem *Rainim – 150*. To veidoja arī pirmklasnieki kopā ar audzinātāju Laimdotu Rodionovu un citas klases. Tā ir pateicīga vieta, kas labi redzama kā no ceļa, tā no skolas logiem un ikvienam atgādina, ka latviešu dižgaram ir jubileja.

Šodien notiek tradicionālā Dzejas stunda. „Spaidu kārtā katram 5. līdz 9. klases skolēnam bija jāuzraksta dzejolis. Šogad esam izvēlējušies devīzi *Raksti*

novada koordinatore Ruta Orlova. Viņa piekrīt – uz estrādes bijis pārāk daudz dalībnieku, bet šis jautājums esot atstājams speciālistu ziņā. „Ja aicinās mazāk, tad vairāk bērniem nāksies palikt mājās, bet svētki ir lielākais stimuls piedalīties mēģinājumos. Nebija slikti kā agrāk, kad kori uzstājās pa vecumgrupām, tā ļaujot piedalīties vēl lielākam skaitam,” saka R.Orlova.

Novadu koordinatorus vajadzējis aicināt uz ārkārtas jautājumu sapulcēm, iespējams, tad izpaļiktu juceklis ar gājienu. „Katrā ziņā skolotājiem un citiem, kuri kolektīvus pavadā, sīki jāzina katra bērna veselības stāvoklis un vajadzības. Tomēr paliek vēl viens jautājums. Ja es pavadu desmit bērnus, bet vienam kļūst slikti, un es dodos tam līdzi, kas notiek ar pārējiem deviņiem?” retoriski vaicā R.Orlova. Bet par vēl vienas ārkārtas jautājumu darba grupas veidošanu viņa ir skeptiska.

Jāsāk agrāk

Kuldīgas novada izglītības speciāliste Lilita Mačtama svētkos atbildēja par skolēnu ēdināšanu. Izvērtējot mēģinājumu grafiku, viņai radušies jautājumi. Kādēļ koristu mēģinājumi ielānoti tā, ka grūti nokļūt uz pusdienām? „Mēs grafiku pārkāpām, koristi kavēja, bet vismaz paēda siltas pusdienas. Bija pat tāda diena, kad dziedātāji brokastis ēda 6.30, bet vakariņas paredzētas vēl vakarā. Dejojāju

XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos Rīgā piedalījās ap 37 890 dalībnieku. Dziesmu svētku laikā slimnīcā nonāca 62 bērni, no tiem ar ģiboni – 50.

grafiks bija atšķirīgs, viņi varēja uz pusdienām paspēt.”

Speciāliste nesaredz pamatotu iemeslu tam, ka koncerti plānoti tik vēlu (19.00) un ievilkusies līdz naktij. „Neviens pediatrs tādu pusaudžu slodzi neakceptētu. Un vai tas būtu tik neestētiski, ja kāda dziedātāju grupa sēdētu, kamēr citi dzied vai dejo? Arī ierasties uz nostāšanās stundu iepriekš – tik ilgi stāvēt būtu grūti pat pieaugušajam. Protams, kolektīvu vadītājiem par dienas režīma ievērošanu jā rūpējas,” secina L.Mačtama, cerot, ka šo svētku mācība tiks ņemta vērā, plānojot nākamos.

Svētki komercializējas

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas koru diriģente Iveta Vīksne saka: līdz šai nepatīkamajai situācijai kolektīvu vadītāji nav uzklāstīti. „Novada līmenī saziņa bija laba, bet pieļauju, ka augstāk tā nebija. Svētki ir ļoti skaisti, repertuārs lielisks, tomēr tie kļuvuši komerciālāki. Visu laiku jā rēķinās ar naudu. Bērni tiek ļoti noslogoti, bet vajadzētu atvēlēt laiku arī kādai izklaidei, piemēram, lai var aizbraukt uz Vērmānes dārzu.” Skolotājai šķiet, ka īpaša operatīvās grupas izveide nav vajadzīga, toties ideja notikumu grafiku saskaņot ar ārstiem un psihologiem gan esot pareiza.

Vija Zariņa

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Kā pārtraukt ciemošanos?

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Rinalds Gūtpelcs**.

3. septembris. Kādā dzīvoklī cilvēkam nepieciešama palīdzība. Skrundas ielā suns visu nakti rej un traucē gulēt. Pie Rātslaukuma aiz zīmes noliktas četras mašīnas, katrs protokols maksā 30–40 eiro. Pie kultūras centra durvīm guļ cilvēks. Baznīcas ielā atkal auto nevieta. 1905. gada ielā divi jaunieši ēd sēklas un sļauj čaumalas zemē. Baznīcas ielā auto traucē citiem. Piltenes ielā nemierīga šķiršanās, palīdzam pārvietot mantas. Gaismas ielā pie bērnu laukuma jaunieši dzer un smēķē.

4. septembris. Pasta un Jelgavas ielas krustojumā avārija – *smagais* atmuguriski aizķēris *busiņu*. Purenu ielā jaunieši mēta atkritumus. Vīrkas ielas graustos puikas mētājas ar akmeņiem.

5. septembris. Pie volejbola halles no auto skan skaļa mūzika. Valsts policija lūdz palīdzēt konfliktā pie izklaides vietas Liepājas ielā. Veckuldīgā uz brauktuves mētājas divas ceļa zīmes. Parkā pie *Vējiņa* iereibuši jaunieši. Baznīcas ielā auto nolikts aiz zīmes. Gaismas ielā puika aizgājis pie tēva un neiet mājās pie omes.

6. septembris. Sieviete un viņas meitai iesitis znots. Divi puīši no Cēsīm nolēmuši peldētavā uzsmēķēt. Jelgavas ielā dzeršana – saimnieks vēlas pārtraukt, viesi nepiekrīt. Baznīcas ielā ne-

pareizi nolikts auto. Planīcas ielā trīs vīri dzer, cits iereibis turpat apsēdies zemē un netiek augšā. Piltenes ielā skaļa mūzika no auto.

7. septembris. Ēdolē ģimene sakāvusies. Pie kādas skolas no rīta stāv vilku suns – nekož, bet izskatās draudīgs. Liepājas ielā divi auto uz ietves. Baznīcas ielā vīrietis pakritis un pārsitis galvu, nododam viņu mediķiem. Tai pašā ielā trīs automašīnām nav norādīts apstāšanās laiks, vēl divas – aiz zīmes. 1905. gada ielā jaunieši skaļi lamājas necenzētiem vārdiem. Kad aizvedam uz iecirkni, bravurīgais piekļūst. Mazās Annas ielas malā samesti būvgruži. Vīram, kuru no rīta aizvedām uz slimnīcu, vajadzīgs transports uz mājām. Planīcas ielā kāds mēģina iekļūt dzīvoklī – esot sajaucis durvis.

8. septembris. Priedainē vairākus vakarus kļīst lapsa, kas izskatās slima – uzmācas cilvēkiem. Pie nama Baznīcas ielā nepareizi novietota automašīna. Sociālais dienests lūdz kādu cilvēku aizgādāt uz *Zilā krusta* patversmi. Aizturēts vīrietis, kurš it kā iemetis Ventā suni. Piltenes ielā guļ sieviete lielā apreibumā, aizvedam pie mediķiem, pēc tam mājās.

9. septembris. Mucenieku ielas autobusu pieturā tiek lietots alkohols. Baznīcas ielā atkal nepareizi noliktas mašīnas.

Kurš grabinās pie loga?

Stāsta Skrundas pašvaldības policijas inspektors **Normunds Eihe**.

4. septembris. Pēdējā laikā aktivizējušies cilvēki ar nervu sistēmas traucējumiem. Kādai sievietei Skrundā rādās, ka pie logiem grabinās sveši cilvēki. Apskatām apkārtni – neviena nav. Raņķos ceļmalā izbiruši graudi, meklējam, kuram tie jāsavāc. Jaunmuižā sievietei uzbrucis suns, viņa gan tikusi cauri ar izbailēm. Suņa īpašnieks noskaidrots un brīdināts par sekām.

7. septembris. Mums ziņo, ka Skrundā, Lielajā ielā, netiek barots suns. Īpašnieks apgalvo, ka baro, un suns arī neizskatās izkrities miesās. Ceļa malā stāv auto bez tehniskās apskates, bet izskatās,

ka tiek lietots. Brīdinām īpašnieku par atbildību. Rudbāržos ģimenes strīds – vecāmate neatdod mātei bērnu. Kopā ar bāriņtiesu tiekam skaidrībā.

8. septembris. Kādās mājās parādījusies mašīna bez numura zīmēm un apskates, ar kuru naktī tomēr ir braukts. Noskaidrojam īpašnieci un tos, kuri auto ir lietojuši. Kāds grib iekļūt svešā īpašumā, kur reiz dzīvojis, bet tagad tur nav nekādu darīšanu.

9. septembris. Piedalos dzīvokļu komisijas sēdē, runājam par dzīvesvietas deklarēšanu un īres parādiem.

Pierakstīja **Juris Lipsnis**

NUMURA CITĀTS

„Svarīgi, lai cilvēki prastu sevi pasargāt no veselības traucējumiem, pirms tie radušies. Labāk doties pie fizioterapeita un savas problēmas risināt savlaicīgi, jo pašā sākumā tās labojamas vieglāk,” iesaka fizioterapeite Zane Krišāne.

Sodītos uzraudzīs elektroniski

Valsts probācijas dienesta (VPD) Kuldīgas struktūrvienībā saņemtas pirmās elektroniskās sprādzes, kas ieslodzītajiem ļaus sodu izciest nevis cietumā, bet mājās.

Vadītāja Diāna Lūse skaidro, ka no 1. jūlija Latvijā tiek ieviesta elektroniskās uzraudzības sistēma. Izstrādāti ļoti stingri kritēriji tiem ieslodzītajiem, kuri vēlēšies šo sprādzi nēsāt, pakļauties VPD prasībām un piekristis uzraudzībai. Vai šo iespēju ļaut izmantot, to nosaka tiesa.

Pirmais var būt septembra vidū

Ieslodzītais nevar atgriezties parastā dzīvē, kāda tā ir pārējiem cilvēkiem. Soda izciešana turpinās, tikai ārpus cietuma – savā dzīvoklī un ģimenē. „Pirmā sēde, kurā tiesa vērtēs, vai ieslodzītais, kurš būs mūsu struktūrvienības pārziņā, atbilst kritērijiem un uz cik ilgu laiku viņam sprādze tiks uzlikta, notiks jau septembra vidū,” saka D.Lūse. Viņa piebilst, ka pieprasījumus tiesas vērtē ļoti stingri: „Pieci cilvēki Latvijā šajā programmā ir no ieslodzījuma atbrīvoti, četriem tiesa atteikusi. Bet no tiem, kuri šo iespēju prasījuši, 18 tomēr ir pārdomājuši un atteikušies. Visi nav gatavi šādai reglamentētai dzīvei. Grūtāk var kļāties tiem, kuriem ir atkarības.”

„Galvenā šajā sistēmā ir bāzes stacija, kurā ir kustību sensori, globālās pozicionēšanas sistēma, iekārta, kas atpazīst pirkstu nospiedumus un kura nosaka ieslodzītās personas atrašanās vietu,” rāda Valsts probācijas dienesta Kuldīgas teritoriālās struktūrvienības vadītāja Diāna Lūse.

Reglamentēta dzīve

„Ieslodzītie šajā programmā var tikt atbrīvoti no ieslodzījuma agrāk, nekā likums ļauj atbrīvot pirms termiņa. Sistēma nosaka gan vietu, gan perimetru, kuru nedrīkst pārkāpt. Piedevām tiek fiksēta jebkura pieskaršanās bāzes

stacijai, jo to nedrīkst pārvietot ne par milimetru. Tas prasīs visas ģimenes uzmanību, jo nejausi tai var pieskarties bērns vai mājdzīvnieks. Tāpēc ģimenēm tiks izskaidrots, kādiem ierobežojumiem nāksies pielāgoties. Nevarēs vīru aizsūtīt uz pagrabu pēc kartupeļiem vai uz veikalu pēc cukura.

Probācijas dienestā Kuldīgā, Liepājas ielā 5, 14. septembrī no 16.00 līdz 18.00 tiek rīkotas **atvērto durvju stundas**. Tiek gaidīti visi interesenti. Stāstīs par jauno elektroniskās uzraudzības sistēmu.

Sprādze uz kājas jānēsā visu tiesas noteikto elektroniskās uzraudzības laiku. To nedrīkst noņemt ne uz brīdi.

Probācijas dienests katru nedēļu saskaņos grafiku, kurā visa diennakts sadalīta pa pusstundām. Ir paredzēts stingri noteikts laiks, kurā šis cilvēks var iet, piemēram, uz nodarbinātības dienestu vai pie ārsta. Ja pēc grafika jāatrodas darbavietā, tad tur jābūt, un mums ir tiesības to pārbaudīt. Turklāt uz darbu jādodas tieši noteiktajā laikā. Tikko bāzes stacija fiksē pārkāpumu, signāls aiziet uz monitoringa centru Rīgā, un cilvēkam uzreiz tiek zvanīts. Ja viņš saka, ka atrodas mājās, to var pārbaudīt ar pirkstu nospiedumus nolasošu iekārtu bāzes stacijā. Stingri reglamentēta arī kārtība, kādā tiek pārbaudīti pārkāpumu apstākļi.”

Jāizprot arī sabiedrībai

D.Lūse atzīst, ka jaunā sistēma prasīs ļoti lielu uzraudzību no VPD darbiniekiem, bet arī sabiedrības sapratni: „Ieslodzītie atgriezīsies sabiedrībā, un tai jāsaprot, kā mēs uzturam drošību, ar kādiem līdzekļiem tas tiek panākts. Sabiedrībai nāksies par to domāt un diskutēt. Sākumā elektronisko sprādzi varēs izmantot tie ieslodzītie, kuri sodīti par mazāk smagiem likumpārkāpumiem. Tuvojas laiks, kad pirms termiņa varēs atbrīvoties tie, kuri izcieš 25 gadu ieslodzījumu. Arī viņi varēs pieprasīt šo uzraudzību. Tuvākajos gados mūs gaida daudz jaunu izaicinājumu.”

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

Ābolu balle

Rīt 12.00 Jūrkalnes Uguns-
plavā notiks Ābolu balle.

Darbosies *Pūres dzirnu* mobilā sulas spiede, apmeklētāji aicināti ņemt līdzī ābolus. Dažādās spēlēs un konkursos goda vietā būs āboli. Būs arī tirdziņš ar ābolu maizi, pankūkām, vīnu, stadiem

u.c. Mūzicēs Alekss Uss, kurš uz neilgu laiku atgriezies Latvijā un sola Jūrkalnē savu stāstu izdziedāt vairākās valodās un dažādu tautu ritmos. Ar Ābolu balli beigsies arī Jūrkalnes starptautiskā mākslas plenēra izstādes.

REKLĀMA

ESAM ATVĒRTI!

Svaiga gaļa un gaļas izstrādājumi
Kuldīgā, Pilsētas laukumā 3

Kakla karbonāde	3.65	eur/kg
Cūkgaļas lāpstīņa	2.89	eur/kg
Cūku aknas	1.20	eur/kg
Kūpinātas ribiņas	1.30	eur/kg
Kūpināti cūku vaigi	1.63	eur/kg
Brokastu cīsiņi	1.98	eur/kg

Plašs sortiments par ražotāja cenām!

VISAUGSTĀKĀS KVALITĀTES PRODUKTI

4,49

EUR/kvm + PVN

BRUĢIS NOSTALĪTH 5

IESPĒJAMA PIEGĀDE UN IZKRAUŠANA *akcija spēkā kamēr prece ir noliktavā

Sazinies ar mums!
SIA "Seastone"

„Vecozoli”, Libagu pagasts, Talsu novads
Tālrunis 29466499, 63220400; fakss 63220401
E-pasts: info@seastone.eu

Valsts ieņēmumu dienesta Kuldīgas klientu apkalpošanas centra darbinieces izmēģina līdzsvara vingrinājumus.

Darbavietā saglabāt veselību

Svinot Starptautisko fizioterapijas dienu, septiņi Kuldīgas slimnīcas fizioterapeiti devušies uz vairākām iestādēm, lai to darbiniekus iepazīstinātu ar sava aroda niansēm.

Otrdien Zane Krišāne un Aigars Strāķis viesojās Valsts ieņēmumu dienestā (VID). „Šādi svētki tiek svinēti septīto gadu,” pastāstīja Z.Krišāne. „Par godu šai dienai Latvijas Fizioterapijas asociācija rīko meistarklases, speciālisti dodas uz iestādēm un izglīto cilvēkus par darba vietas ergonomiku, veselību, stāsta par fizioterapiju un tās iespējām. Ir svarīgi, lai cilvēki prastu sevi pasargāt no veselības traucējumiem, pirms tie radušies. Labāk doties pie fizioterapeita un savas problēmas risināt savlaicīgi, jo pašā sākumā tās labojamas vieglāk. Ja traucējumi ielaisti, ārstēt ir

ļoti grūti.”

Šogad Kuldīgas fizioterapeiti apciemojuši sešas iestādes: laikraksta *Kurzemnieks* redakciju, VID klientu centru, pirmsskolas izglītības iestādi *Bitīte*, muzeju, Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu un Centrālās statistikas pārvaldes datu savākšanas un apstrādes centru.

„Iestādēm ir dažāda specifika, tāpat atšķiras riska faktori,” skaidroja Z.Krišāne. „Mēs darbiniekus informējam par pareizu darba vidi, stāstām par riskiem, izskaidrojam mugurkaula uzbūvi – tā cilvēkiem kļūst skaidrāk, kādēļ rodas, pie-

mēram, muguras sāpes. Ierādām vienkāršus vingrinājumus, kas darba laikā atslogo. Atsaucība ir ļoti laba – puīši, kuri strādāja pirmajā dienā, teica, ka tik tikko paguvuši laikā atpakaļ uz darbu. Ja nebūtu laika ierobežojuma, sarunas noteikti ievilkto krietni ilgāk. Cerams, ka akcija rosinās cilvēkus padomāt par veselību. Daudz kas atkarīgs no iestāžu vadības atsaucības un finansiālajām iespējām – labas biroja mēbeles ir samērā dārgas, lielveikalā datorkrēslu nenopirksi.”

Jura Lipšņa teksts un foto

Palliju un foreļu
audzētavā.

2. lpp.

Vai valsts atbalsts ir
pietiekams?

3. lpp.

Ko mēs nezinām par
nēģiem.

4. lpp.

Lašiem ceļš Krāčupītē nu brīvs

Kuldīgas biedrības *Dabas spēka aģentūra* talkās Krāčupītē pie pilskalna nelielā posmā pirms ietekas Ventā nojaukti 14 bebru dambji. Nu lašiem un citām zivīm atbrīvots ceļš uz nārsta vietām.

Nojaucot bebru dambjus un no koku kritālām attīrot Krāčupītes straujtecē, biedrības *Dabas spēka aģentūra* atbalstītāji pagājušonedēļ stāvajā krastā pie Veckuldīgas pilskalna sanesa kravu malkas.

Gan lietderīgi, gan skaisti

Biedrības pārstāve Evita Pētersone stāsta, ka tas darīts, lai kādreiz straujajā upītē atjaunotu lašveidīgo zivju nārsta vietas un arī ainaviski sakoptu krastus, veidojot skatu punktus dabas draugiem. Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstītā projekta mērķis ir saglabāt un atjaunot Krāčupītes nozīmīgākos posmus, kas vairākos desmitos gadu nosprostoti ar bebru dambjiem un koku kritālām. Jau sen zivis no Ventas nārstot šurp nenāca, bija bojāta ekosistēma un upes dabiskā struktūra, iznīcināta savvaļas sugu daudzveidība arī plašākā īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā *Ventas ieleja*.

Grūtākais pieveikts

Lai atjaunotu Eiropas nozīmes aizsargājamus biotopus, nodrošinātu reto un aizsargājamo sugu dzīvotnes un samazinātu bioloģiskās daudzveidības degradāciju, jau iepriekš Kuldīgā vairākkārt tīrīta Venta, no aizsprostojumiem atbrīvoti arī Riežupes posmi. Taču pirmoreiz tiek tīrīta šī mazā upīte kā nozīmīgs zivju nārsta ceļš. Darbs ritējis vairākus mēnešus, un smagākais jau esot paveikts – ūdenstece atbrīvota no bebru dambjiem, izzāģēti kritušie koki, tagad divās vietās paveras lielisks skats uz Krāčupītes līkumiem. Talkās piedalījās arī Liepājas reģionālās vides pārvaldes un Kuldīgas pašvaldības pārstāvji, zivju eksperti un daži brīvprātīgie.

„Tādas mūsu straujās upes kā Krāčupīte Kuldīgā ir Latvijas zelta fonds,” atzīst Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvis Andris Urtāns.

„Tagad dota vieta ne tikai zivīm un ūdens organismiem, bet visas ekosistēmas atjaunotnei,” teic hidrobioloģe Loreta Urtāne.

Dainas Tafelbergas teksts un foto
(Turpinājums 2. lpp.)

Pallija – Kurzemes zivaudzētavu jaunums

Pelču pagasta saimnieks Edgars Pumpurs savos *Kraulīšos* ierīkojis varavīkšņu foreļu un palliju audzētavu *Krauliši*. Šī zivs Kurzemē pagaidām ir retums.

Pelču zivaudzētavas *Krauliši* jaunajam īpašniekam Edgaram Pumpuram (no labās) lielākais padomdevējs ir pieredzējušais zivkopis Valdis Plaudis.

Lašveidīgo zivi Edgars izvēlējies gan tāpēc, ka tā pagaidām nav populāra, gan tādēļ, ka tā ir augstvērtīgāka par forelēm. Pievēršanos šai nozarei viņš raksturo kā jaunības maksimālisma diktētu. Kāpēc zivis, nevis gaļas lopī vai cita lauksaimniecības nozare? „Te bija pateicīgi apstākļi, jo manā īpašumā sākas upīte.”

Edgars ar to nodarbojas pirmo gadu. Viņa izglītība nav saistīta ar zivkopību, bet pēc padoma nav tālu jāmeklē – kad vajag, konsultē institūta *BIOR* Tomes zivaudzētavas filiāles *Pelči* vadītājs Valdis Plaudis. Speciālists uzsver, ka zivju audzēšana tikai tagad Latvijā sāk uzņemt apgriezienus un ir perspektīva nozare.

Makšķerē Kāla ezerā vai Skandināvijā

V.Plaudis stāsta: „Palliju Latvijas dabā nav. Tās tiek ievestas no Skandināvijas, kur pēc tām brauc mūsu makšķernieki. Latvijā tās ir tikai tur, kur speciāli ielaistas vai kādam audzētājam pamukušas. Ielaistas tās pagaidām tikai Kāla ezerā (Madoņas novada Vestienas pagastā – aut.), kur ziemā brauc zemledus makšķernieki un velk ārā no 6 m dziļuma. Pallija ir dziļūdens un auksta ūdens zivs. Tā piemērota avotu dīķiem, kuros ūdens vasarā nesasilst vairāk par 15–18 grādiem, jo var dzīvot ūdenī, kas

nav siltāks par 20 grādiem. Tā ir ļoti skaista, krāsaināka par foreli.”

E.Pumpurs saka: „Pallijas izvēlas arī tie, kuri ierīko dīķus izstrādātajos karjeros. Šai zivij patīk tādi paši dzīves apstākļi kā forelei, bet vajag aukstāku ūdeni.”

Grib popularizēt

Edgars pallijas pircis no Armandas Rozes audzētavas *Silenieku dzirnavas* Alūksnē. „Esmu nolēmis sadarbībā ar Armandu popularizēt un pavairot šīs zivis Kurzemē, jo pēc tām ir pieprasījums.”

Tagad te ir sakopta teritorija, bet audzētava ierīkota vietā, kur agrāk bijis mežs. Tās izveide prasījusi ļoti lielus ieguldījumus – ar zemes

Pallijas ir skaistākas nekā foreles, bet arī prasīgākas.

transformāciju un citiem darbiem tā izmaksājusi ap 300 000 eiro. Edgars izmantojis Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda līdzfinansējumu. Viņš plāno pallijas audzēt un pārdot, lai savos dīķos tās var ielaist citi audzētāji. Ar laiku varbūt varēs zivis izaudzēt tiktāl, lai pārdotu likšanai uz pannas.

„Šo nozari neesmu mācījies. Man ir cits bizness, bet zivju audzēšana ir vaļasprieks un – ja gribat – pensijas fonds. Protams, esmu apmeklējis seminārus, lielāko daļu zināšanu ieguvu no Valda. Latvijā zivkopja specialitāti vairs nevar apgūt,” saka Edgars. Bet Valdis piebilst: „Agrāk to mācīja Kazdangas tehnikumā, kas tagad likvidēts. Nedaudz mācīja Lūznavā, bet nezinu, vai tas tiek turpināts. Zivaudzētavā *Tome* tiek būvēts izglītības centrs, tāpēc šo izglītību atkal varēs iegūt, un tā ir ļoti vajadzīga. Zivsaimniecība sāk attīstīties, cilvēkiem ir interese.”

Pirmie 10 000

Kraulišu 12 baseinos ir ap 10 000 palliju un 5000 foreļu.

Pallijas divos gados izaugušas līdz 150 gramiem. „Parasti tās tik lielas izaug gadā, bet Armanda zivtiņas aug lēnāk,” skaidro E.Pumpurs. V.Plaudis piebilst: „Tur audzētava atrodas pie Igaunijas robežas, kur ūdens daudz aukstāks. Ja zivs divus gadus augtu šeit, būtu daudz lielāka. Toties, ja aug lēnāk, garša ir daudz labāka.” Pallijas nevajadzētu laist vienā dīķī ar karpām, jo tās saduļķo ūdeni.

Barošana baseinos notiek automātiski – 70 reižu diennaktī pa 20 sekundēm. Pavairošana prasītu papildu ieguldījumus, lētāk iegādāties ikrus no audzētājiem Ziemeļvalstīs vai Polijā un audzēt tik lielas zivis, lai tās var pirkt citi audzētāji.

Par nākotnes plāniem Edgars saka: „Šī vasara pierādīja, ka sausā laikā mums ir problēmas ar ūdeni, tāpēc gribam ierīkot recirkulāciju. Zivīm vissvarīgākais ir ūdens un skābeklis. Ja tā visa pietiek, tās jūtas labi.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Lašiem ceļš Krāčupītē nu brīvs

(Sākums 1. lpp.)

Beidzot Krāčupīte ir arī redzama, ne tikai nojaušama.

Sāk ar beigām

Ventas sateces baseinā samazinās lašveidīgo zivju sugu nārsta iespējas. Viens no iemesliem ir upju straujtes posmu pārmaiņas un lašupju dabiskā nosprostošanās.

Lašu, taimiņu, foreļu u.c. zivju nārsts notiek netālu no ietekas Ventā. Tādēļ *Dabas spēka aģentūra* tīrīšanai izvēlējās Krāčupītes lejteci, lai gan arī citur darbojušies bebrī, krasti ilgstoši nav kopti, vide degradējusies. Tā kā Krāčupīte atrodas Ventas ielejas dabas liegumā, viss tur nav

atļauts – kopjot jāievēro vairāki ierobežojumi. Ar rokām vien izdevies izvākt daļu kritalu un nesen vēja laužtus kokus, izzāģēt bīstamos, celmus atstājot augsnē, lai trūdošā koksne paliktu kā dzīvesvieta ekosistēmā svarīgām sugām.

„Beidzot Krāčupīte ir arī redzama, ne tikai nojaušama,” priecājas E.Pētersone. „Un tā jau čalo! Tīrīšanas laikā tika pamanīti nēģu un vēdzeļu mazuļi. Krāčupīte atkal sāks dzīvot, un ir cerības, ka atgriezīsies arī lašveidīgās zivis.”

Darbojas kā attīrīšanas iekārtas

„Tāds skanīgs vēsturiskais nosaukums – Krāčupīte. Bet, ja te bija jānojauc 14 bebru dambji, tad droši varēja saukt par Bebrupīti – no krācēm nebija ne miņu,” saka Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvis, hidrobiologs Andris Urtāns. „Tādas straujās upes kā Krāčupīte Kuldīgā ir Latvijas zelta fonds. Tajās nāk laši, taimiņi, nēģi un citas zivis. Mazās upītes darbojas kā attīrīšanas iekārtas – palīdz elpot Ventai, visam sateces baseinam.”

Svarīgi maziem ciemiem

Hidrobioloģe Loreta Urtāne piebilst, ka pēc ķīmiskajiem rādītājiem un skābekļa daudzuma ūdenī aprēķināts: 10 m² strauji tekošas upes spēj attīrīt tikpat daudz viena cilvēka radīta piesārņojuma kā mākslīgās attīrīšanas iekārtas. „Kad te bija tie 14 dambji, upe nespēja pildīt dabisko funkciju,” tā L.Urtāne. „Tagad dota vieta ne tikai zivīm un ūdens organismiem, bet visas ekosistēmas atjaunotnei. Eiropa dod naudu ūdenssaimniecības uzlabošanai un attīrīšanas iekārtām tikai tur, kur iedzīvotāju vairāk par 2000. Tāpēc šādas upītes mazajiem ciemiem ļoti vajadzīgas.

Vēl viena lieta – upes uzdevums ir transportēt, tostarp smiltis, kas dabiski rodas visā tecējumā. Tiklīdz rodas kaut viens aizsprosts, smiltis sāk gruntī nosēsties. Straujās upes, kurās iepriekš nārstoja lašveidīgās zivis, vairs nespēj to darīt, ja gruntī ir vairāk nekā 25% smilšu daļiņu. Tas, kā krācainās upēs veidojas apaļā grunts, atkarīgs no ūdens spēka. Upes dala lēnajās un ātrajās. Par strauju var saukt to, kurā straumes ātrums ir 2 m/sek. Tas ir tāds spēks, kas spēj aiznest smilšu graudiņus, zariņus, lapas. Bet, tiklīdz uzkrājas koki, dabas sistēma sabojāta.”

Likvidē klimata izmaiņu sekas

Abi hidrologi vairākus gadus īsteno projektu, aicinot sabiedrību tīrīt upes. *Liec upē akmeni!* – tā saucas aicinājums iztīrīt mazās upītes, atjaunojot dabisko tecējumu. „Tā atjaunojas skābekļa daudzums, atgriežas zivis,” piebilst A.Urtāns. „Līdz ar neizbēgamām klimata pārmaiņām skābekļa trūkums kļūst par nozīmīgu problēmu. Daudziem organismiem tas ir nāves spriedums. Attīrot šādas upītes un veidojot straujtes, būs vairāk skābekļa, un nāvei nolemtās sugas atkal varēs dzīvot.”

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Atbalsts būs lielāks, ja produkcijas vairāk

Diezgan efektīvi iepriekš apguvuši valsts un Eiropas naudu zivsaimniecības attīstībai, lauksaimnieki un uzņēmēji uz atbalstu jaunajā plānošanas periodā (2014.–2020. gadam) raugās mazāk optimistiski, lai gan tiek solīts vairāk naudas.

Turpmāk Eiropas naudas dalīšanas mērķi gan zivju audzēšanā, gan pārstrādē būs palielināt akvakultūras produkciju, radīt pievienoto vērtību un veicināt tirgu.

Plāns jāpilda

Kā informē Zemkopības ministrijas (ZM) zivsaimniecības departaments, turpmāk vairāk tiks veicināta jaunu preču un tehnoloģiju attīstība. Galvenie mērķi gan zivju audzēšanā, gan pārstrādē būs palielināt akvakultūras produkciju, radīt pievienoto vērtību un veicināt noietu. Turklāt plānotie saimnieciskās darbības rādītāji jāsasniedz ne vēlāk kā piektajā gadā pēc projekta īstenošanas. Ja ne, atbalsts tiks proporcionāli samazināts. Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai paredz veicināt zvejniecības konkurētspēju, kooperāciju un darbības dažādošanu, īpaši akvakultūrā un piekrastes zvejā.

Būvēt, bet ne rakt

Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) finansējums Latvijai būs 183,6 miljoni eiro – par 9,2% vairāk nekā iepriekš. Akvakultūrai atvēlēti 46,3 miljoni. Investīcijas paredzētas iekārtām, būvniecībai un rekonstrukcijai, kā arī sugu dažādošanai, produktu kvalitātes uzlabošanai, labturībai, aizsardzībai pret savvaļas plēsoņām, efektīvākai resursu izmantošanai, kā arī energoefektivitātei. Tāpat kā līdz šim būs hektārmaksājumi dīksaimniecībām, kas nodrošina vides pakalpojumus. Atbalstu varēs saņemt arī inovāciju ieviešēji, kas sadarbojas ar zinātniskajām institūcijām, tiks finansētas arī konsultācijas, profesionālās mā-

cības, mūžizglītība, pieredzes un labās prakses apmaiņa.

Jaunajiem striktāk

Investīcijām akvakultūrā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem atbalsts būs 50%, pārējiem – 30%, bet traktortehnikas iegādei – 40%. Naudu nedos zemes darbiem, tostarp dīķu rakšanai. Veidojot jaunu akvakultūras uzņēmumu, pretendentam vajadzīga veiksmīga pieredze uzņēmējdarbībā (vidējais neto apgrozījums pēdējos divos gados – vismaz 250 tūkstoši eiro) un vismaz pamatzināšanas akvakultūrā (nosacījumos minētas konkrētas norādes). Jaunajiem uzņēmumiem arī noteikts papildu projekta uzraudzības laiks – septiņi gadi. Tāpat iesācējiem vajadzīgs novērtējums projekta ietekmei uz vidi.

Lielaļiem nebūs

Kā norāda ZM, mazākas izredzes uz līdzfinansējumu būs ārzonās uzņēmumiem, kā arī tiem, kuriem Valsts vides dienests konstatējis vides aizsardzības noteikumu pārkāpumus un kas tos nav novērsuši, sāpta maksātnespēja vai zaudējumi pārsniedz pusi pamatkapitāla.

54 miljoni eiro plānoti atbalstam zvejas un akvakultūras produktu apstrādei un tirdzniecībai. Jaunums – atbalstu iegūs tikai tie uzņēmumi, kas atbilst mazo un vidējo definīcijai. Zvejas un akvakultūras produktu apstrādei atbalsts būs līdz 50%.

Konkrētām sugām

Turpmāk tiks atbalstīta šādu akvakultūras sugu audzēšana: karpu, foreļu, zandartu, ālantu, sterlešu, līdaku, līņu, samu, storu un vēžu. Ja pretendents vēlēšies saņemt finansējumu citām sugām, jāiesniedz neatkarīgs zinātniskās institūcijas pētījums par šo zivju produkcijas ilgtspēju un noieta perspektīvu. Šī prasība ir būtiska, jo tagad noteikti obligāti sasniedzamie saimnieciskās darbības rādītāji un mērķi. Zivsaimniecība vai akvakultūras uzņēmums var izvēlēties: vismaz par 10% palielināt ražošanu vai produkcijas gada neto apgrozījumu, paaugstināt apgrozījumu vismaz par 30% no ieguldītā, vismaz par 10% palielināt darbības efektivitāti (samazinot produkcijas pašizmaksu vai palielinot apjomu, rēķinot uz katru uzņēmumā nodarbināto).

Novadu attīstībai

Atbalstam zivsaimniecības teritoriju ilgtspējīgai attīstībai plānoti 15 miljoni eiro. To īsteno vietējās rīcības grupas. Naudu varēs saņemt fiziskas un juridiskas personas, biedrības un nodibinājumi, kā arī pašvaldības. Paredzēts atbalstīt pievienotās vērtības veidošanu, jaunas darbavietas un idejas zvejas un akvakultūras produktu piegādē. Tāpat līdzfinansējums atvēlēts darbības dažādošanai zvejniecībā un ārpus tās, vides resursu izmantošanai, klimata pārmaiņu seku mazināšanai.

„Atbalstīs tos, kuri audzēs karpas, foreles, zandartus, ālantus, sterletes, līdakas, līņus, samus, stores un vēžus.”

Nevar tikai ņemt

Zivsaimnieki piekrit: ar Eiropas Savienības palīdzību zivaudzētavas Latvijā saaugušas kā sēnes, bet konkurētspēja zūd, nevis paaugstinās. Nevar nerūpēties par kvalitāti un pārdošanu vai neražot vispār. Tāpēc jaunie nosacījumi ir atbalstāmi.

„Es saprotu valdību: nevar paņemt naudu un nedot pretī produkciju,” saka individuālā uzņēmuma *Rimzāti* zivsaimnieks Valdis Kancāns. „Iepriekš miljonus deva, sacēla tūrisma mītnes, simtiem dīķu izraka, daļa nedarbojas. Tāpēc pareizi, ka tam vairs naudu nedos.”

Ja nav, kur likt

Arī *Rimzāti* iepriekš izmantojuši Eiropas naudu – zivju mājas rekonstrukcijai, kā arī nelieliem darbiem saimniecības uzturēšanai vai modernizācijai, tostarp vides uzlabošanai. Turpmāk diez vai uz EJZF naudu pretendēsot, jo biedē jaunie kritēriji. „Izpildāmi jau tie ir, taču vai tas vajadzīgs,” tā Rendas zivkopis. „Ja vismaz par 10% jāpalielina apjoms, tad kur tās zivis likt? Problēma nav izaudzēt, bet gan realizēt. Kopš Krievijas embargo no Liepājas konservu kombināta vēl neesmu saņēmis 12 tūkstošus eiro. Nākamgad tas vispār neplāno ņemt, tas nozīmē, ka nevis vairāk, bet par kādām 10 tonnām mazāk jāražo. Kamēr nav atrasts tirgus, par Eiropas naudu labāk nedomāt. Atbalsts vajadzīgs noietam, visticamāk, eksportam, jo Latvijā pirktpēja mazinās kaut vai tāpēc vien, ka sarūk iedzīvotāju skaits. Tas attiecināms uz visām tautsaimniecības nozarēm.”

Agrāk sešas tonnas

V.Kancāns piebilst, ka par šo jautājumu regulāri tiek runāts Latvijas Zivju audzētāju asociācijā, bet tā arī nav atrasta atbilde, kāpēc pie mums audzētās karpas un citas populārās zivis nevienam nevajag. „Tā jau gluži nav, ka nevajag nemaz,” norāda zivkopis. „Ve-

dam uz Ventspili, Rīgu, Jūrmalu, Cēsīm. Daudzi pie mums brauc no Latgales, nupat pēc 200 kg bija no Aglonas, jo tajā pusē laikam augstāka cena. Bet šo daudzumu nevar salīdzināt ar laiku, kad dienā varēja realizēt piecas sešas tonnas. Četras mašīnas vienlaikus brauca uz Rīgu, visu pieprasīto pat nevarēja aizvest.”

Situācija mainās

Zivsaimniecība *Skrunda* pagājušajā rudenī nodeva ekspluatācijā rekonstruēto zivju māju. Zivkopis Arnis Zalcmanis stāsta, ka, gatavojot projektu, bijis krietni jānopūlas, lai visu pareizi aprēķinātu, uzrakstītu un arī izpildītu, jo kritēriji diezgan sarežģīti. Mēģināts jau iepriekš, bet projekts nav guvis atbalstu. Pērn sadūšojušies vēlreiz. A.Zalcmanis uzskata, ka atbalsts bijis pietiekams un tie, kuri pacentās, naudu saņēma. Par turpmāko vēl neesot izdomāts, jo tirgus samazinās. Arī *Skrunda* spēcīgi izjutusi Liepājas zivju kombināta problēmas.

Uzlabo bioloģisko lauksaimniecību

Skrundas bioloģiskās saimniecības *Valti* galvenā nozare ir gaļas liellopu audzēšana, bet zivsaimniecība tiek attīstīta vides uzlabošanai – tas ir viens no zaļās saimniekošanas nosacījumiem. Iepriekš saņemts atbalsts par 7,8 ha dīķa, tas izmantots uzturēšanai un labiekārtošanai. Par 163 tūkstošiem latu pirms vairākiem gadiem uzcelta viena no Kurzemē pirmajām modernajām zivju mājām. R.Valtenbergs gan norāda, ka nedaudz iekritis, jo deviņos mēnešos, kamēr projekts apstiprināts, tik strauji cēlušās būvniecības cenas, ka pašam nācies piemaksāt vairāk. Tagad apstiprināšanas termiņš samazināts līdz trim mēnešiem. Arī turpmāk *Valti* nodarbosies ar akvakultūru, bet paplašināt to neplāno.

Lai palielinātu konkurētspēju

Lauku atbalsta dienestā (LAD) atvērti trīs projektu konkursi.

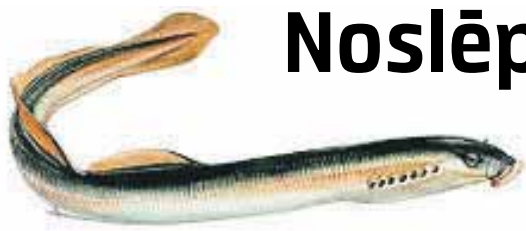
Līdz septembra beigām vēl var pieteikties pasākumam *Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā*. Kopējais finansējums ir astoņi miljoni eiro. Konkursa nolūks ir palielināt uzņēmumu konkurētspēju, līdz ar to investīcijas saņems tie, kuru projekti saistīti ar karpu, foreļu, zandartu, ālantu, sterletu, līdaku, līņu, samu, storu un vēžu audzēšanu. Citām akvakultūras dzīvnieku sugām vajadzīgs jau minētais tirgus pētījums. Pamatlīdzekļu iegādei dots gads, celtniecībai vai pārbūvei – divi gadi pēc LAD pozitīvā lēmuma.

Līdz 9. oktobrim LAD var pie-

Daina Tāfelberga, Aivara Vētrāja fotokolāža

Interese tomēr nezūd

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas nodaļa par jauno atbalstu interesēties tikai viens zemnieks. Uzņēmējdarbības konsultante Linda Dūdiņa-Hoiere stāsta, ka ieceres tomēr nav atbildušas kritērijiem, jo akvakultūrā trūcis pieredzes. Tomēr – lai kādi ir jaunie nosacījumi, interese par zivsaimniecību neesot zudusi. Nodaļa rīko seminārus, jo lauksaimnieki interesējas, kā izrakt dīķi, audzēt zivis – iespējams, šobrīd vairāk savām vajadzībām, nevis komerciālos nolūkos.

Upes nēģis – *Lampetra fluviatilis*.

Strauta nēģis – *Lampetra planeri*.

Jūras nēģis – *Petromyzon marinus*.

Kaspars Abersons, institūta „BIOR” zivju resursu pētniecības departamenta iekšējo ūdeņu nodaļas pētnieks

Nēģi sastopami gan Ventā, gan tajā ietekošajās upēs. Latvijā atšķirībā no daudzām valstīm upes nēģim ir arī komerciāla nozīme. Pat vairāk – tā ir iekšējo ūdeņu komerciāli nozīmīgākā suga.

Vienlaikus nēģi ierindojami starp intrigējošākajiem upju iemītniekiem. Daudzi to dzīves aspekti vēl nav izpētīti.

Zinātnieki strīdas

Ventā un citur var sastapt trīs sugas: jūras nēģi *Petromyzon marinus*, upes nēģi *Lampetra fluviatilis* un strautes nēģi *Lampetra planeri*. Jūras nēģi mūsu upēs ir ļoti reti, tādēļ par tiem nerunāsim. Savukārt par to, vai upes un strautes nēģis ir divas sugas vai arī vienas sugas

divas ekoloģiskās formas, zinātnieki vēl spriež. Šī diskusija sākas jau 19. gadsimtā neilgi pēc tam, kad strautes nēģis tika aprakstīts kā atsevišķa suga. Līdz ar ģenētiskiem pētījumiem diskusija atjaunojusies: daļa pētnieku vēlas upes un strautes nēģi apvienot vienā sugā, citi rosina Pireneju pussalas strautes nēģus dalīt atsevišķās sugās.

Kāpurs, pīckars, ņurņiks

Lielāko daļu dzīves nēģis aizvada kā kāpurs, kuru mēdz dēvēt arī par ņurņiku vai pīckaru. Kāpura stadijā nēģis pavada, ieracies gruntī, kur barojas ar mikroorganismiem. Mūsaprāt, upes nēģa kāpuri upēs pavada aptuveni piecus gadus un sasniedz 9–12 cm garumu. Strautes nēģim tie nereti ir lielāki, un attiecīgi upes gruntī pavadītais laiks ir ilgāks. Līdzīgi kukaiņiem arī kāpura stadija beidzas ar metamorfozi. Tās laikā aklais

gruntī mītošais pīckars kļūst par brīvi peldošu nēģi. Gultnē upes un strautes nēģi varēja būt kaimiņi, bet pēc metamorfozes to ceļi šķiras. Upes nēģi dodas uz jūru baroties, savukārt strautes nēģi – uz nārsta vietām, kas nereti atrodas augšpus pa straumi.

Pieaudzis nebarojas

Nozīmīgākā atšķirība ir upes nēģim raksturīgā parazitiskā jeb plēsēja fāze. Tad tas migrē uz jūru, kur barojas ar reņģēm, brētliņām un salakām, intensīvi aug, līdz sasniedz nēģu ēdājiem ierasto pusotra vai divu sprižu garumu. Strautes nēģim šādas fāzes nav. Pēc metamorfozes šī jaunā nēģa vienīgais uzdevums ir nonākt nārsta vietā un nārstot. Starp metamorfozi un nārstu tas nebarojas un neaug. Kamēr zinātnieki strīdas, ikdienā par strautes nēģim piederīgiem tiek uzskatīti kāpuri, kas sastopami upju posmos augšpus migrāciju ierobežojošiem šķēr-

šļiem. Tā Alekšupītē sastopamie tiek uzskatīti par strautes nēģiem, savukārt Ventā zem rumbas mītošie – par upes nēģiem. Diemžēl pagaidām nezinām, kura suga dominē Ventā augšpus rumbas.

Kur vairojas

Gan upes, gan strautes nēģu nārsts notiek straujāk tekošos upju posmos ar oļainu vai grants grunti. Upes nēģis līdzīgi lasim ir anadroma suga – tā no jūras migrē uz nārsta vietām saldūdeņos. Lai gan savā ziņā līdzīga, lašu un nēģu nārsta migrācija tomēr ir atšķirīga. Lašu migrācijas virzienu nosaka *homings* – instinkts, kas liek uz nārstu atgriezties dzimtajā upē. Mūsu un citu valstu zinātnieku pētījumi liecina, ka nēģiem šis instinkts ir vājš. Pašlaik tiek uzskatīts, ka migrācijas virzienu ietekmē nēģu kāpuru izdalītie feromoni. Acīmredzot kāpuru daudzums kādā ūdenstecē apliecinātu, ka tā piemērota arī uz nārstu peldošā nēģa pēcnācējiem. Protams, migrāciju ietekmē

arī tieksme virzīties augšpus pa straumi un citi faktori. Tuvojoties nārsta laikam, arvien lielāku intensitāti iegūst pretējā dzimuma nēģu izdalītās ķīmiskās vielas. Pēc nārsta nēģi iet bojā. Ilgajā pirmsnārsta periodā, kad tie nebarojas, enerģijas rezerves tiek pilnībā izsmeltas. Līdzīgi kā citām anadromajām sugām, arī nēģiem nārsta sekmes ierobežo migrācijas iespējas un attiecīgu vietu pieejamība. Pērn sākām projektu nēģu laišanai pāri Ventas rumbai un kāpuru uzskaiti efektivitātes novērtēšanai. Rezultātus gan nāksies dažus gadus pagaidīt.

Maitu neēd

Pieņēmums, ka nēģis barojas ar maitu, ir aplams. Šādu mītu varētu būt radījis fakts, ka uz nārstu migrējošie mēdz pie dažādiem objektiem piesūkties, lai atpūstos. Nēģa vēlme dienā noslēpties un atpūsties tiek izmantota tradicionālā zvejas metodē Igaunijā, kur upē iegremdētus māla podus pēc tam izceļ kopā ar nēģiem.

RECEPTE

Foršmaks

Sātīga uzkoda, ko gatavo galvenokārt no sālītas siļķes.

Nosaukums cēlies no vācu valodas, bet par ēdiena pirmsākumiem ir dažādi stāsti. Foršmaks kļuvis par tradicionālu ēdienu Somijā, kur to 20. gs. sākumā vai nu no Krievijas, vai Polijas ievēdis Somijas valstsvīrs un karavadonis – maršals Mannerheims. Sāļo uzkodu galvenokārt gatavo no maltas gaļas, anšoviem vai siļķes, sīpoliem un garšvielām. Taču foršmaku piedēvē arī plašākai teritorijai – Austrumeiropai, un, piemēram, siļķes maisījums ar āboliem un olām esot tradicionāls ebreju ēdiens.

Šajā receptē pamata izejvielas ir siļķe, baltmaize un āboli, tomēr ar piedevām var variēt un pievienot garšaugus, sīpolus, sviestu, vārītas olas un citas sastāvdaļas. Dažās receptēs teikts, ka sālīto siļķi vajag izmērcēt melnajā tējā vai pienā, bet to var mērcēt vai tikai noskalot arī ūdenī.

Šī foršmaka galvenās izejvielas ir sālīta siļķe, baltmaize un āboli.

Visas sastāvdaļas jāsatrāvina un jāsamalcina.

Gatavo pastēti dekorē ar vārītām olām un zaļumiem.

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

MAKŠĶERNIEKU STĀSTI

Sods – 31 700 eiro

Aizrautīgs mednieks un makšķernieks Aleksandrs Sitenkovs atceras gadījumu no tiem laikiem, kad viņš vēl strādāja vides pārvaldē un ķēra maluzvejniekus. „Maija beigās noķērām maluzvejnieku Ventas rumbā. Pirms tam no Pelču zivaudzētavas bija izlaisti mazuļi. Viņš saķēris 74 lasēnus, vispār nesaprotot, kādas zivis ķer. Aizvedām uz policiju, uzrakstījām protokolu. Pēc mūsdienu mērauklas par dabai

nodarīto kaitējumu būtu jāatlīdzina 31 700 eiro, klāt vēl sods. Lai arī lasēni bija kā puse zīmuļa, sods par tiem nav atkarīgs no lieluma vai kilogramiem, bet gan no skaita. Arī tolaik makšķerniekam tika sarēķināta krietna summa, bet, cik atceros, viņš neko nesamaksāja. Esmu dzirdējis, ka arī tagad maluzvejniekiem Kuldīgā uzrēķināts sods par desmitiem tūkstošu eiro, bet neticu, ka kāds tik daudz samaksā.”

Iveta Grīniņa

JOKI

Sarunājas divi draugi:
– Es kādu vakaru atgriezos mājās. Sieva mani sagaida pievilcīgā apakšveļā. Viņa dod virvi un erotiskā balsī saka: „Sasien mani un dari, ko gribi!”
– Un ko tu?
– Sasēju un aizgāju makšķerēt.

Sēž makšķernieks ar blondu draudzeni.
Pēkšņi blondīne jautā: – Cik maksāja viens pludiņš?
Puisis atbild: – Trīs eiro. Kāpēc jautā?
Blondīne: – Būšu tev parādā, jo manējais tikko nogrima...

Sirmgalvis sataisās uz copi, aizlaiž uz vietu, uzkāpj uz ledus un nu tik urbs āliņģi. Te balss no augšas: „Šeit zivju nav!” Sirmgalvis šokā, ātri aiziet citur, grasās urbt, bet atkal balss: „Šeit zivju nav!” Tā tas atkārtojas vairākas reizes. Sirmgalvis neiztur: „Bet kas ar mani runā?” Balss atbild: „Kas, kas? Slidotavas direktors!”

Izdevumu atbalsta

Darīsim paši!

sadarbībā ar Zivju fondu, Lauku atbalsta dienestu, biedrību Darīsim paši!

To veidoja žurnālisti Daina Tāfelberga, Iveta Grīniņa, Inguna Spuleniece, fotogrāfs Aivars Vētrājs. Māksliniece Inese Slūka, maketētāja Laila Liepiņa. Redaktore Daiga Bitīniece. Tirāža – 4462. Tālr. atsauksmēm 63350567; e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv

Pie savējiem Ziemeļjūras krastā

Kad bērībā pie vecātēva laukos Snēpelē kopā ar brālēnu Rolandu kāpām ķiršos, kaplējām bietes un mēzām mēslus nu jau sabrukušajā *Dzintaru* fermā, ne prātā nenāca, ka pēc gadiem 35 satiksīties citos apstākļos – Anglijā pie Ziemeļjūras.

(Sākums 4. septembrī.)

Pilsētu centros, īpaši vecpilsētās, ļoti daudzi pārvietojas ar elektriskajiem skuteriem uz trīs vai četriem riteņiem.

Sapelnījuši naudu, angļu lordi un lēdijas vecumdienās atpūšas.

Laivās vizinās tūristi, bet upes krastos zviln jaunieši, un dažiem ir pat grāmatas rokās.

Satiekas veikalā

Ko dara latvieši Anglijā? Strādā un pelna naudu. Tas ir viens no izceļošanas galvenajiem iemesliem. Sapelnījuši naudu, viņi brauc atpakaļ. Vieni paliek, bet citi atgriežas, neko nesapelnījuši, jo angļu un latviešu mentalitāte ir diezgan atšķirīga. Ramsgeitā (ap 40 000 reģistrēto iedzīvotāju, bet par ārvalstniekiem precīzu ziņu nav) ieceļojušie tautieši nebiedrojošies – nav klubu, biedrību, koru, tautas deju vai amatieru kolektīvu. Tik vien sasveicinās, satiekoties uz ielas. Visbiežāk tas notiek pie savējo veikala. Izrādās, uzņēmējdarbībā no baltiešiem aktīvākie ir lietuvieši. Ziemeļjūras piekrastes pilsētās viņiem pieder mazi veikaliņi, kuros strādā un iepērkas latvieši. Tur ir *Spilvas* mērces, Pūres ievārījumi un bukstiņbiezputra, uz kuru angļi pat neskatās. Uz savējo veikalu jābrauc, kad vakarā sadomājam rīkot pikniku nelielajā piemājas dārzā, jo šašliks un cepamdesas lielveikalos nav nopērkamas. Ar tiem dārziem ir tā: latviešiem, kuri iedzīvojušies angļu rindu mājās, ielas pusē ir pāris skujuņu ieskauda konteineru novietne atkritumu šķirošanai. Šķirots tiek apzinīgi – ir nedomā banānu mizu iesviest pie plastmasas vai stikla! Savukārt mājas otrā pusē ir pagalma izeja uz dārzu vai mauriņu – tā ap 3x3 m nelielu pleķīti ar mazu puķu dobīti, lai paliek vieta galdiņam, dažiem krēsliem un grilam.

Ērti, nevis lepnī

Latviešu lauku ļaužu mērogiem tas tā jociģi skan – dārzs! Laikam mūsējie no angļiem mācās kompakto – tā viņi teic. Viss tik vien pašu ērtībai bez ārišķības. Varbūt to nosaka mentalitāte, varbūt – valsts likumi. Piemēram, nepilnā nedēļā vairākās Anglijas pilsētās neredzēju tik daudz spožu džipu kā daždien Kuldīgā. Jaunas gaišmātes

Anglijā cilvēki neapgrūtinā sevi ar ārišķīgas lepnības izpaušmēm, automašīnas tiek iegādātas pašu ērtībai. Nezinu gan, kāds ietaupījums no šāda *trīsriteņa*.

Katrai valstij vismaz vienā pilsētā vajadzīgs kāds *Pizas tornis*.

Grūti iedomāties vēl varenāku anglikāņu baznīcu par gotisko Kenterberijas katedrāli Anglijā.

gājēju ielām, iebraukt lielveikalā, paņemt no letes vajadzīgās preces un pie kases samaksāt ar pavisam nelielu roku kustību. Tiesa gan, arī par šādiem transporta līdzekļiem jāmaksā ceļa nodoklis.

Kur bīskaps staigājis

Ja reiz esi Ramsgeitā, tad grēks neapskatīt UNESCO mantojuma objektu Kenterberiju, kas atrodas vien ap 20 jūdžu no apmešanās vietas. Precīzu attālumu nav viegli pateikt, jo Ziemeļjūras piekrastē pilsēta ir pie pilsētas, ir nemanīsi, ka no vienas jau būsi iebrācis citā, jo tās tikpat kā nešķir neapdzīvoti

Ātraudzīgā kļava Kenterberijas katedrāles parkā iestādīta tikai 1820. gadā un jau sasniegusi tādus apmērus.

lauki. Kenterberija ievērojama ar katedrāli, kas ir bīskapa rezidence. Ņemot vērā to, ka neviens nevar kļūt par Anglijas karali vai karalieni, ja tas netiek kronēts tieši šeit, nav žēl samaksāt 10 mārciņas (skolēniem 7,50) par ietekmīgā un plašā sakrālā objekta apmeklējumu, lai spertu savu kāju uz zemes, ko minūši izcili augstmaņi. No ārpuses gan to grūti pateikt, jo katedrāles sienas ieskauj privātā un sabiedriskā apbūve 800 gadu gaitā. Vietām vēl var redzēt starp mājām iekaltas senās sienas daļas. Bet iekšpusē gan cauri velvēm no arhitektoniski iespaidīgajām ēkām un plašā dārza ar tūkstošgadīgiem kokiem dveš izteikta garīguma atmosfēra, lai gan jūtams arī kaut

kas no vardarbības un asinīm, jo reiz te notikušas daudzas svarīgas nacionālās cīņas. Tiešām grūti iedomāties vēl varenāku anglikāņu baznīcu par šo gotisko katedrāli Anglijā. Visu neapraktīt un neizstāstīt tāpat kā daudzās interesantās un skaistās vietas Kenterberijā, kuru apskatei vajadzīgas vismaz divas dienas.

Jaunie mācās, nevis pipē

Ko dara paši angļi? Arī strādā un pelna naudu vecumdienām. Tad atpūšas. Izklaidējas, piemēram, hipodromos vai, spēlējot polo, kas kļuvis populārāks līdz ar brīdi, kad tieši uz šīs spēles laukuma pirmos soļus iemācījās mazais princis Džordžs. Svētdienā Elingtonas parkā pavēroju, kā bumbiņas dzenā angļu seniori, un radās jautājums, kur jaunieši. „Pīpē *zāli* pa kaktiem,” brālēns nosmej. Nenotīcēju, jo neko tādu neievēroju. Toties bija redzams, ka jaunā paaudze izglītojas. Ne tikai senajos pasaulē pazīstamajos augstskolu centros Oksfordā un Kembridžā. Ļoti daudz koledžu ir arī tādā vēstures apvītā pilsētā kā Kenterberija. Pa tai cauri plūstošo Greitstūras upi laivās vizinās tūristi, bet krastos zviln ne tikai mīlas pāriši, bet arī jaunieši ar grāmatām rokās tāpat kā studenti Rīgas kanālmalā. Ir jūnijs, ne visiem beidzies mācību gads, jo dažviet tas ilgst no augusta līdz jūnijam, citur – no septembra līdz jūlijam.

(Turpmāk vēl.)

STĀRKA VĒSTIS

No 2. līdz 9. septembrim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā piedzimušas astoņas meitenes un 13 zēni. Bērniem doti vārdi Marta, Renāte, Alise, Nora, Paula, Zane, Gabriela Krista, Gabriela, Alberts, Roberts, Kristians, Gabriels, Tomass, Raiens, Ralfs, bet pa diviem ir Valteri, Pēteri un Jāni.

Enģeļa vārds

9. septembra rītā saldenieku Andželikas un Jāņa Kristālu ģimenē ienāca otrais bērniņš – meita Gabriela. Mājās gaida sešgadīgais Artjoms. „Meita piedzima pirms stundas, svēra mazliet pāri 4 kg, bet garumu vēl īsti nezinām. Dzemdības sākās 4.00, domājām, ka vēl nav pa istam. Taču pagaidījām līdz 6.00 un zvanījām ātrajai palīdzībai. Tikko mani atveda uz slimnīcu, mazulīte piedzima. Viss notika tik ātri, ka nepaspēju attapties. Bet jutos labi, ir enerģija,” stāsta A.Kristāla. Meitas vārdu izdomājis tētis, viņam patikusi filma, kurā darbojies enģelis Gabriels.

Četri varianti

8. septembrī pasaulē nāca Ralfs, kura vecāki Ieva Kolberga un Aleksandrs Grinbergs ir alsundznieki. „Šis ir mans trešais bērns,” stāsta māmiņa. „Viņam ir divi brālīši: Deividam ir četri gadi, bet viņš dzīvo pie mana pirmā vīra, savukārt Aleksandram ir gads un astoņi mēneši. Piedzimstot Ralfs svēra 3120 g un bija 51 cm garš.

Vārdu izdomāt bija grūti, svārstījāmies starp Emīlu, Nilu, Adrienu un Ralfu.”

Ar otro reizi

7. septembrī Signe un Māris Zerneviči no Zlēkām otrreiz kļuva par vecākiem – piedzima meitiņa Zane, kas bija 53 cm gara un 3200 g smaga. „Šādu vārdu griebju likt jau pirmajai meitai Dacei, kurai tagad ir divarpus gadu. Toreiz pārdomājām, bet šoreiz

ielikām. Jūtamies labi, gaidām, kad varēsim doties mājās.”

Antras Grinbergas teksts un foto

ASTROLOĢE SKAIDRO

Nozīmīgākie notikumi no 11. līdz 17. septembrim

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Būs, par ko aizdomāties

13. septembrī būs Saules aptumsums Jaunavas zīmē. Astroloģijā uzskata, ka Saules aptumsums ir karmisku, būtisku notikumu vēstnesis, šajā laikā neko daudz nevaram ietekmēt. Kādā jomā tomēr būs pārmaiņas, un to nosaka tas, kur horoskopā katram atrodas Jaunavas zīme. Šis laiks tiks aizdomāties par līdzjutību, spēju palīdzēt, likumu ievērošanu, dokumentu sakārtošanu un veselības aprūpi.

Aunieni daudz darāmā gan mājās, gan darbā, tādēļ nevajag satraukties par niekiem. No sprie-

dzies atbrīvos fiziskas aktivitātes.

Vērši labprāt ieguldīs laiku un naudu veselībā, rūpēs par izskatu un labsajūtu.

Dvīņiem gaisotne mājās atkarīga no mākslas sadarboties un neuzspiest savu viedokli. Der iedibināt jaunas dzimtas tradīcijas.

Vēži var plānot ceļojumus, mācības un izaugsmi. Šobrīd varat mērķēt augstāk un tālāk.

Lauvas redzēs, ka šķēršļi radīti tikai tāpēc, lai tos pārvarētu un apliecinātu varēšanu.

Jaunavām jauns darba piedāvājums vai izdevība izpausties var nokrist kā no gaisa.

Svarus būs pārņēmis filozofisks noskaņojums. Vēlme ko radikāli mainīt tiks meklēt risinājumus senām problēmām.

Skorpionī iepazīsies ar cilvēkiem, uz kuriem varēs paļauties.

Nemierīgo enerģiju var labi realizēt, uzkopjot māju.

Strēlniekiem garastāvoklis svārstīgs, plāni var mainīties ātrāk, nekā pulksteņa rādītājs apiet riņķi. Darbā mērķtiecīgie saņems priekšniecības komplimentus.

Mežāžiem laiks mainīt skatījumu uz norisēm gan pasaulē, gan personīgajā dzīvē. Spēcīga intucija un viedi sapņi.

Ūdensvīriem daudz kas jāpaspēj tuvinieku labā, tādēļ nāksies kļūt par kompromisu virtuoziem, lai neciestu darbs.

Zivis partnerattiecībās gandrīz vai nespēs izvairīties no asa sižeta notikumiem. Iespējams gan nobeigums, gan jauns sākums.

Čika laiks:

11.09. 16:03–16:50,

14.09. 5:08–5:41,

16.09. 7:22–18:43.

DĀRZĀ

Darbi no 14. līdz 21. septembrim

Ārija Rudlapa, agronome

14. septembris. Ziedu diena, vakarā – sakņu. Stāda pavasara sīpolpuķes. Pārstāda ziemcietes.

15.–17. septembris. Sakņu dienas. Apstrādā zemi rudens sējumiem un stādījumiem. Stāda kokus un krūmus no konteineriem. Novāc kartupeļus, galda bietes, burkānus, vasaras ķiplokus. Stāda ziemas ķiplokus un sīpolus.

18. septembris. Ziedu diena. Stā-

da ziemcietes, košumkrūmus un sīpolpuķes. Ievāc puķu sēklas. Norok gladiolu sīpolus. Nes iekšā telpaugus, kas vasarā bijuši dārzā. Griež sausziendes floristikas darbiem.

19.–20. septembris. Lapu dienas. Novāc kāpostus. Sēj zaļmēslojumam rudzus. Stāda ziemas sīpolus, krūmus un kokus. Laista telpaugus.

21. septembris. No rīta lapu, vēlāk augļu diena. Novāc galviņkāpostus, pēcpusdienā ābolus, bumbierus, plūmes, dzērvenes. Stāda ogulājus un augļu kokus. Sēj ziemājus.

GRIBU ZINĀT

Uz dārzkopju jautājumiem gatava atbildēt dārzniece Rūta Valtere. Uz jautājumiem par uzturu atbildēs uztura speciāliste Katrīna Spuleniece-Aiškure (e-pasts: katrinaspuleniece@inbox.lv). Zvaniet (63350565), un mēs nodosim viņām jūsu jautājumus!

Par Čempionu

Vai pretsenīšu preparāta Čempions šķidumu var uzglabāt jau sagatavotu? Man tas stāv šķūnītī kādas divas nedēļas. Vai ir vēl lietojams? Zinu, ka jāizvairās no šķiduma ieplūšanas ūdenstilpnēs. Kur drīkst izliet pārpalikumus, lai nekaitētu videi? Vai kompostā drīkst?

Čempions 50 p.s. ir aizsargājošs pieskares iedarbības fungicīds sēņu un bakteriālo slimību ierobežošanai kartupeļu, ābeļu, bumbieru, ķiršu, plūmju, aprikožu, lazdu, upenju, jāņogu, ērkšķogu, aveņu, kazeņu, dzērveņu, krūmmelleņu, vīnogu, apiņu un krāšņumaugu stādījumos.

Dārzkopis Guntis Kormis skaidro, ka šādu šķidumus vislabāk izlietot dienā, kad tie uztaisīti vai – sliktākajā gadījumā – nākamajā. Čempiona šķidumu nekādā gadījumā nedrīkst izliet kompostā vai citur. Nav citas izejas, kā pārpalikumu izmiglot uz augiem. Čempions ir diezgan stabils savienojums, kas vēl var iedarboties, tomēr efekts būs mazāks.

Meža īpašnieku biedrība Meža konsultants 18. septembrī 10.00

Kuldīgā, Pilsētas laukumā 4, Mārtiņzālē

aicina meža īpašniekus uz informatīvo SEMINĀRU

par Eiropas Savienības atbalsta saņemšanas nosacījumiem meža apsaimniekošanā līdz 2020. gadam. Lektorī Ilze Silamiķe (Zemkopības ministrijas darba grupa noteikumu izstrādē), Indulis Sarma (Valsts meža dienests), Santa Sidorenko, Inta Petrovska (Lauku atbalsta dienests), Sigita Vaivade (MĪB Meža konsultants). Dalība seminārā bez maksas. AICINĀTI VISI INTERESENTI!

LĒTI PĀRDOD UN UZSTĀDA KAPU APMALĪTES. PIENĒM PASŪTĪJUMUS PIEMINEKĻU, PLĀKSNĪŠU, SĒTIŅU UN SOLIŅU IZGATAVOŠANAI. IZMANTOJIET IESPĒJU SAKOPT SAVU TUVINIEKU ATDUSAS VIETU.

Sestdien, 12. septembrī

10.00 Alekšu kapos
10.30 Busku kapos
11.00 Ķingutu kapos
11.30 Sārcenes kapos
12.30 Kabiles kapos
13.30 Tūrkālnes kapos
14.00 Padures kapos
14.30 Zvinguļu kapos
15.00 Lūšu kapos
15.30 Kaušu kapos
16.00 Pantu kapos
16.30 Kalnbirzes kapos
17.00 Lapu kapos
17.30 Jūrkālnes kapos

Svētdien, 13. septembrī

10.00 Annas kapos
10.30 Kalna kapos
11.00 Meža kapos
11.30 Pelču kapos
12.00 Snēpeles kapos
12.30 Irbes kapos
13.00 Laidu kapos
13.30 Sprīžu kapos
14.00 Lūdiņu kapos
15.00 Skrundas baznīcas kapos
15.30 Sila kapos
16.00 Lēnas baznīcas kapos
16.30 Purvakroga kapos
17.00 Klūgu kapos
17.30 Pastaru kapos

Tāl. 26526910, www.kapudarbi.lv

KONKURSS

Spēle Latvijas pazinējs

32. kārtā
Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Ēka atrodas pakājē pilskalnā, kurā atrodas Livonijas laika pilsdruvas, un sasaista to ar moderno arhitektūru. Pēc arheologu secinājumiem šī vieta varētu būt vēsturiska upes gultne. Ēkas jumtu veido vairākas plaknes,

katra ir atšķirīgā slīpumā. Zaļais velēnu jumts ir četros līmeņos, tā laukums – 3000 m². Papildus tas apaudzēts ar piecām laimiņu šķirnēm, kas zied vairākās krāsās. No centra laukumiem paveras skats uz pilskalnu un pilsētas vēsturisko daļu: katedrāles smailēm, lūgšanu nama kupolu, 19.–20. gs. robežas sarkano ķieģeļu mājām, vasarnīcām Pleikšņu kalnos. Ēka atklāta 2012. gada 1. septembrī.

Tajā atrodas skolēnu interešu izglītības centrs, tūrisma informācijas centrs, amatnieku veikaliņš, horeogrāfijas zāle, radošo industriju un restaurācijas darbnīca.

Atbildes gaidām līdz 15. septembra 11.00; tās sūtīt konkursam Latvijas pazinējs, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

31. kārtas atbilde: Livonijas ordeņa Siguldas pils.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Smaida Jursone, Gunta Folkmane, Oksana Megne, Velta Višņevska, Pārsla Ļebedeva, Vilnis Bēniņš, Elvijs Vīgriezis.

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Latviešu dokumentālā filma, kas portretējusi dzīvi brīdi pirms neatkarības atgūšanas, izsekojot kādas Pārdaugavas ielas iedzīvotāju dzīvesstāstiem.

Saņēmusi Eiropas Kinoakadēmijas balvu.

Atbildes līdz 14. septembra 12.00 atsūtīt: Septembra konkursam, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas pastkastītē.

Atbilde: ciprešu dzimtai piederīgas ģints augs, kura auglis – aromātiska čiekuroga, no sākuma zaļa, nogatavojusies – zili melna, ir kadiķis jeb paeglis.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Daina Gerente, Velta Višņevska, Smaida Jursone, Ingars Neimanis.

PĀRDOD

MĀJU (52 m²) ar dārzu (903 m²) un patīgākām *Kurzemītē* par 13 500 EUR. Tālr. 29481998.

Labiekārtotu divistabu **DZĪVOKLI** ar malkas apkuri (48,3 m²). Tālr. 29267632.

Kapitāli izremontētu divistabu **DZĪVOKLI** Dzintaru ielā par 21 000 EUR. Tālr. 29481998.

Pusotristabu **DZĪVOKLI** Mucenieku ielā. Tālr. 27493749.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteiku sistēmu no ražotāja. Cena no 4,55 EUR/m². Tālr. 22019737.

Pārdodam, uzstādām **SKURSTENUS** (vācu keramiskie dūmvadi). Ātri, lēti, droši, ar garantiju. Bez maksas piegāde! Atlaides! Tālr. 27002328.

Pārdod **PVC LOGUS, DURVIS**, iekšējās, ārējās palodzes, žalūzijas, moduļu virtuves mēbeles, iebūvējamās skapjus un bīdāmās durvis. Veic montāžas darbus. Mucenieku iela 25, Kuldīga, tālr. 28448638. Gravas iela 1, Kuldīga (*Elvi*), tālr. 28378818. Strādājam jau vairāk nekā 10 gadu.

PVC LOGUS, DURVIS, mērīšana un montāža, palodzes dāvanā. Kuldīga, Ganību iela 25. Tālr. 26619536.

Piedāvā **PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES**. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415, 26046209.

Electrolux **LEDUSSKAPJUS**, saldētavas, veļas mašīnas, elektriskās plīti, LCD monitorus no 25 EUR, dažādu radioaparāturu, velosipēdus. Veikals *Retro*. Tālr. 63322200.

MAZDA 6. Tālr. 29860122.

Sausu, skaldītu MALKU ar piegādi. Tālr. 27885688.
Skaldītu lapkoku MALKU . Ātra piegāde. Tālr. 26627800.
Skaldītu bērza, alkšņa MALKU , arī maisos. Tālr. 26544462.
SIA <i>AJG plus</i> – sazāģētu lapkoku nomaļu MALKU . Tālr. 29399939.
Lapkoku MALKU . Tālr. 27549492.
MALKU (dēļu atgriezumi). Tālr. 22377474.
Pārdod sausu MALKU , arī apkures katliem. Tālr. 27533773.
AKU, KANALIZĀCIJAS grodus. Tālr. 29142702.
Labu MELNZEMI, SMILTĪ . Tālr. 22377474.
Pārdod vai maina TRIMERI-KRŪMGRIE-ZI <i>Husqvarn 143R/I</i> pret stumjamo mauriņu pļāvēju (benzīns). Tālr. 29257512.
SIENU un SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29363982.
Lopbarības KVIEŠUS , pārtikas un lopbarības KARTUPEĻUS . Tālr. 29244639.
Pārtikas un lopbarības KARTUPEĻUS ar piegādi. Tālr. 26262343.
Divas grūsnas TELES . Tālr. 26038239.
SIVĒNUS , cūkgaļu. Tālr. 26260392.
JĒRUS, GAĻU . Tālr. 26545124.

VAJADŽĪGI

Paplašinot darbību, SIA *Otaņķu Dzirnavnieks* (reģ. Nr. 42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERI**. Tālr. 29185566.

SIA *Planka* (reģ. Nr. 41203014682) – trīs **DARBINIEKI** pie taras dēlīšu ražošanas. Konkurētspējīgs atalgojums. Tālr. 28354143.

Kokapstrādes uzņēmums SIA <i>Vēvers</i> (reģ. Nr. 41203017104) piedāvā darbu AUTOIEKRĀVĒJA VADĪTĀJAM . Tālr. 28635733.
--

Z/s *Rozes* (reģ. Nr. 41201012719) – **SLAUCĒJA**. Tālr. 26545124.

Kokapstrādes uzņēmums SIA *Cietkoks* (reģ. Nr. 40003789658) Kandavas pagastā aicina darbā lentzāģa **OPERATORUS** un palīgus, kurinātājus, autokāra vadītājus, palīgstrādniekus un palīgstrādnieces. Ir iespējama dzīvošana uz vietas. Tālr. 29999449, 26104573.

SIA *Kurzemes jumtu serviss* (reģ. Nr. 41203030634) meklē **BŪVDARBU VADĪTĀJU**. Tālr. 29221390.

ZĀĢERIS mežā. Tālr. 22370757 (Dainars Lanka).

IK *Kanex* (reģ. Nr. 56102000031) – tālbraucēju **ŠOFERI** darbam ES. Tālr. 29213177.

Vajadzīgi **ZĀĢERI**. Ar visu nepieciešamo nodrošinu. Tālr. 26034444 (Janeks Priede).

IZIRĒ

GARĀŽU Planīcas kop. Tālr. 25565857.

APSVEIKUMS

*Nevajag gadus uz priekšu zīlēt,
Tad rūpes vien redz un citu neko.
Esi laimīgs, ja tagad spēj mīlēt,
Tad nākotne nepieviļs, atceries to.*
/E.Veidenbaums./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic **ZIGRĪDU KŪLAINI** skaistajā jubilejā.

PĒRK

SIA *LĀSES AM* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, CŪKAS**. Bioloģisko lopu iepirkšana par augstām cenām. Tālr. 29353243, 63374197.

SIA *Aibi* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, KAZAS, ZIRGUS**. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA *Kurzemes gaļsaimnieks* pērk **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Samaksa tūlītēja. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

LIELLOPUS un **AITAS**. Tālr. 29775572.

SIA *Valinda* pērk **LOPUS** dzīvsvārā. Svari, samaksa uzreiz. Tālr. 29434034.

Pīlskalni Agro – **MĀJLOPUS** dzīvsvārā, labas cenas. Tālr. 26514801.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

ZIEMEĻKURZEMES MRS pērk **MEŽUS** īpašumā un izstrādei. Tālr. 29560086.

Pērkam **MEŽA ĪPAŠUMUS** ar zemi. Tālr. 29433000.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽUS** un **CIRSMAS**. Tālr. 26993794.

Pērkam visu veidu **MEŽUS, ZEMI**. Tālr. 29764751.

CIRSMAS; mežizstrādes komplekts. www.proto.lv, kopš 2005. gada. Tālr. 26125312.

Saldus mežrūpniecība pērk **CIRSMAS** un **MEŽA ĪPAŠUMUS**. Tālr. 26404542.

SIA *PRIEDES AG* pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PĀPIRMALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

SIA *CRAFT WOOD* pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Ar starpniekiem nesadarbojamies. Tālr. 26360308.

Oša, ozola **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

MALKU, papīrmalku, zāģbalķus, taras klučus. Tālr. 26125312, www.proto.lv, kopš 2005. gada.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25702505.

AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS, piekabes, inventāru. Tālr. 29190365.

Graudu tīrītāju **PETKUS K 531**. Tālr. 28319599.

GARĀŽU Kuldīgā, Nomaies ielā vai pietuvināti. Tālr. 22013471.

Zvēru **RAGUS**. Tālr. 29395570.

Brieža **RAGUS**, dzintaru. Tālr. 28397743.

Darbnīca pērk visu veidu **DZINTARA** izstrādājumus. Tālr. 20323336.

Pērk GAILENES , netīrītas MELLENES, BRŪKLENES Kuldīgā, Graudu ielā 5, darba laiks: 9.00–12.00, 15.00–20.00. Tālr. 27808199.

Kuldīgā, Planīcas ielā 49, pērk **GAILENES**, netīrītas **MELLENES, BRŪKLENES**. Tālr. 29351896.

Pērk kritušos **ĀBOLUS**: Kuldīgā, Mederu ielā 8, Skrundā, Raiņa ielā 31. Tālr. 25433621.

Pērk **BRŪKLENES, MELLENES, DZĒRVENES, GAILENES** par visaugstākajām cenām Kurzemē. Tālr. 29443497.

ĀBOLUS sulai, transports. Tālr. 24914134.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...*
/S.Kaldupe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Baibai, mammu mūžībā pavadot.
Bērnodārza *Ābelīte* kolektīvs

*Un atmiņas ziedēs ap viņu
Baltas kā ābeles.*
/Ā.Elksne./

Skumju brīdī esam kopā ar mūsu auklīti Baibu.
Grupiņas bērni un vecāki

Izsakām līdzjūtību Laurim Lindenblatam ar ģimeni, no mammas atvadoties.
Gatis, Guntis, Māris, Aivis

*Tu būsi debesīs, zemē,
Tu – vējā un saulē.
Tu – savējo sirdīs,
Tie tevi neaizmirsīs.*
/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilānai un pārējiem tuviniekiem, no VIJAS LINDENBLATES atvadoties.
Benefeldi

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*
/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību Ilānai ar ģimeni, māmiņu, omīti zemes klēpī guldot.
Ina, Natālija, Inta

*Mātes mīlestības zelts
Staro mūžos visam pāri.*
/P.Bārda./

Izsakām līdzjūtību Ilānai, no māmiņas atvadoties.
Domo kolektīvs

*Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc tevis sauks.*
/J.Silazars./

Visdziļākā līdzjūtība Ārijai Šakinai ar ģimeni, mīļo brāli mūžībā pavadot.
Viktors, Mārite, Jānis

*Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;
Nu apsīka mani soli
Baltā smīlšu kalniņā.*
/T.dz./

Izsakām dziļu līdzjūtību Marutai, mammu mūžības ceļā pavadot.
Kaimiņi Pīltenes ielā 4

www.kurzemnieks.lv

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieietīties A, B, BE, C, CE, D autovadītāju kursos, 95. kods, Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas, ir arī sestdienas–svētdienas kursi un ātrie kursi (divas nedēļas katru dienu). Tālr. 63322550, 29491388.

TAXI. Tālr. 26062229.

REMONTĒJAM vieglās automašīnas; **IZEJAM TA**. Riepu serviss. Rītošās daļas pārbaude par brīvu. Vakara ielā 5, Kuldīgā. Tālr. 29823311.

BALTIJAS KARATĒ KLUBS aicina jaunus dalībniekus uz tradicionālā karatē nodarbībām no 7 gadiem otrdienās, ceturtdienās 19.00, svētdienās 18.00 Kuldīgas 2. vidusskolā no 15. septembra. Tālr. 26017476.

Veikalā <i>Triko</i> , Liepājas ielā 7, JAUNĀ RUDENS/ZIEMAS APĢĒRBU KOLEKCIJA , sieviešu, vīriešu, bērnu veļa, gultas veļa u.c. Mīļi gaidīti!
--

VEIKALĀ MEŽROZĪTE, Liepājas ielā 32, ziemas sīpoli, ķiploki, jaunas šķirnes tulpēm, narcisēm, rudens mēslojumi.

Darbu sāk sertificēta **MANIKĪRA-PEDIKĪRA** speciāliste Kuldīgā, Liepājas ielā 53. Tālr. 25152242.

Demontējam un montējam **JUMTUS**. Vēj-kastes, noteksistēmu **MONTĀŽA**. Kokmateriālu, jumta segumu un citu **MATERIĀLU PIEGĀDE**. Tālr. 22451975.

Visu veidu BERAMĀS VATES iestrāde, aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

SILTINĀM MĀJAS ar termoputām, ekovati, granulām un poliuretāna putām. Tālr. 26748235.

Piedāvājam **KOKA LOGU** atjaunošanu, remontu, restaurāciju. Tālr. 27075900.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427, 63341810.

Izgatavojam metāla **KĀPNES**, kāpņu konstrukcijas (āra apstākļiem un iekštelpām), iekštelpu kāpnēm piedāvājam oša, ozola pakāpienus, vārtus, margas, balkonus, sētas, nožogojumus (metāla un koka apdare, durvju jumtiņus, nojumes, soliņus, grīlus, logu restes, nestandarta konstrukcijas. No melnā metāla un nerūsējošā tērauda. Sametināsim visu, kas nepieciešams. Tālr. 28678242.

BRUĢĒ, uzstāda **ŽOGUS**, veic **CELTNIECĪBAS** darbus. Tālr. 26953266.

MINIEKSKAVATORA rakšanas pakalpojumi. Tālr. 22103332.

Pārvietojamā **LENTZĀĢA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.

Notīrām krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Ātra samaksa. Tālr. 29150380.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

SPIEŽ sulu. Tālr. 26053096, 26794191.

Z/s *Baļļas* pārdod vai maina pret medu **INVERTSĪRUPU** *Invertix 72F* bišu piebarošanai. Tālr. 29376385.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTIŅAS Aizputes ielā pie apvedceļa. Tālr. 22591122.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTIŅAS Baļožu ielā 6 (pretī pastam). Tālr. 28666270.

KAPAKMEŅI no laukakmeņiem Dzirnavu ielā 42.

INTERESANTI

Nost ar Bārbijām!

Britu zinātnes asociācijas prezidente, lēdija Atīna Donalda norādījusi, ka meitenēm nevajadzētu visu bērnību pavadīt, spēlējoties ar lellēm, jo tās tematiski saistītas ar mīlestību un maģiju. Tā vietā arī meitenēm pienāktos *Lego* un citas konstruktoru spēles, lai viņas ieinteresētu zinātnē un inženierijā. Lai laužtu dzimtes stereotipus, jau bērna rotaļlietas jāizvēlas tālredzīgi. Fiziķe norāda, ka citādi tiek radītas sievietes, kuras pēc skolas dodas strādāt uz skaistumkopšanas salonu, un vīrieši, kuri nonāk automehāniķu garāžā. Viņasprāt, meitenes ar izciliem eksāmenu rezultātiem fizikā un matemātikā netiek iedrošinātas izvēlēties eksaktās zinātnes. Ne ģimene, ne skolotāji bieži paši netic, ka jaunajai sievietei izdosies karjera šajās jomās, un mudina viņas izraudzīties ko pasīvāku, kas nav saistīts ar iztēli, radošumu un izgudrojumiem.

JOKI

Zīlniece pēta plaukstu:
– Līdz 30 gadiem jūs nometīs pastāvīgs naudas trūkums.
– Un pēc tam?
– Pēc tam pieradīsiet.
.....
– Par ko tevi iesēdināja?
– Vienreiz izrādījās, ka Latvijas Banka izdod tādas pašas banknotes kā es.
.....
– Samainīju naudu pret dolāriem!
– Kāpēc ne eiro?
– Dolāri lētāki!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN

11. septembris
Dienas garums – 13 st. 9 min.
Saulē lec 6.45, riet 19.54.

Naktī +11°...+12°

Z
R ← **A**
D
2-3 m/s

Dienā +14°...+18°

Z
R ← **A**
D
2-3 m/s

RĪT

12. septembris
Dienas garums – 13 st. 4 min.
Saulē lec 6.47, riet 19.51.

Naktī +12°...+13°

Z
R ← **A**
D
3-4 m/s

Dienā +15°...+18°

Z
R ← **A**
D
3-6 m/s

PARĪT

13. septembris
Dienas garums – 13 st.
Saulē lec 6.49, riet 19.49.

Naktī +11°...+12°

Z
R ← **A**
D
3-4 m/s

Dienā +11°...+14°

Z
R ← **A**
D
3-4 m/s

VESELĪBAS CENTRS 4

BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS VADOŠIE SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!

17. SEPTEMBRĪ

PLKST. 9.00-14.00 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ KONSULTĒS UN PACIENTUS PIENĒMS ĀRSTS:

Dr. Med. **ANDRIS GARDOVSKIS** -

- „Veselības centrs 4”
- Baltijas Vēnu klīnikas ķirurgs, proktologs, medicīnas doktors.
- Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas ķirurgs.
- Pasniedzējs RSU vispārējās ķirurģijas katedrā.

CENAS:
Proktologa konsultācija:
33 EUR
Proktoskopija:
14 EUR

UZZINI VAIRĀK:

+371 20250701

www.vc4.lv

BALTIJAS VĒNU KLĪNIKA

17. septembrī Dr. Ints Ūdris.

SIA Veselības centrs 4, BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs, pieņems SIA Rūtas Eglītes ģimenes ārsta praksē, Smilšu ielā 22, Kuldīgā.
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija – **40 EUR**.

Stikāka informācija un pieraksts pa tālr. **63323623**,
www.venas.lv

Sestdien, 19. septembrī, 10.00
Vārmes brīvdabas estrādē
Liepu birzs

rudens gadatirgus.

Aicināti visi tirgotāji un pirkti gribētāji. Tirgotājiem pieteikties pa tālr. 63345306 vai 27884937.

SIA LĀSES AM
GAĻAS VEIKALS
piedāvā plašu
svaigas gaļas sortimentu.
Darba laiks: P., O., T., C., P. – 9.00–18.00, S. – 9.00–15.00, Sv. – brīvs.
Tālr. pasūtījumiem 25445733.

SIA SENLEJAS IEPĒRK
liellopus, teļus, jērus.
Samaksa tūlītēja.
Augstākas cenas bioloģiski audzētiem liellopiem.
tālr.: 26604491, 26319888, 65033720

PĒRK
GAILENES, LIEPENES,
ALKSNENES, NETĪRĪTAS
MELLENES, BRŪKLENES,
DZĒRVENES.
Mederu iela 8, Kuldīga,
Raiņa iela 31, Skrunda.
Tālr. 63320775, 25433621.

SIA **STILLS**
Talsu novada Laidzē
PĒRK ZĀGBALĶUS
Ozola zāgbalķi:
• A klase no **125** līdz **190** EUR/m³,
• 1. šķira no **75** līdz **140** EUR/m³.
Oša zāgbalķi:
• A klase no **90** līdz **130** EUR/m³,
• 1. šķira no **50** līdz **75** EUR/m³.
Liepas zāgbalķi:
• A klase **85** EUR/m³,
• 1. šķira **50** EUR/m³.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29463811, 29334955.

PĒRKAM
* **Augošu koku cirmsas un sortimentus pie ceļa;**
* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsma iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Metsā
Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.lv

Apkure Panasonic
Lētāk par gāzi,
ērtāk nekā granulas!
Reāli ekspluatācijas rezultāti.
www.gaiss-udens.lv,
tālr. 67310975
Reklāmas uzrādītājam papildu 5% atlaide!

KUREKSS SIA
Lielākā nacionālā kokzāģētava Latvijā
PĒRK
cirmsas
mežus īpašumā
skujkoku zāgbalķus
Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim jums visizdevīgāko risinājumu!
APMAKSA TŪLĪTĒJA!
Cirmsas, meža īpašumi:
tālr. 63624364, 29403378;
zāgbalķi: tālr. 29141474
www.kurekss.lv

SIA Kurekss
IEPĒRK ZĀGBALĶUS
pie ceļa un piedāvā
BEZMAKSAS ZĀGBALĶU TRANSPORTA PAKALPOJUMUS
Kuldīgas novadā.
Tālr. 29403378, 63661565, 29133213, 26551033.

SIA **Krauzers**
PĒRK
meža pie ceļa visā Latvijā:
ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, PAPĪRMALKU, TARU.
Tālrunis **29187716**.
www.krauzers.lv

Jau 21 gadu
plašākais, kvalitatīvas
sadzīves tehnikas
sortiments
uz vietas veikalā.

AIVI
AE **Electrolux** **ZANUSSI** **Husqvarna**
Lizings. Nodrošinām ar transportu.

Kurzemē lielākais sadzīves, meža un dārza tehnikas
tirdzniecības un servisa centrs.
Talsos, Kr.Valdemāra ielā 128. Tel: 63222070, Mob: 29232163

Pieredze. Kvalitāte. Serviss.

VALSTS NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI
IZSOLE
Valsts akciju sabiedrība **Valsts nekustamie īpašumi**
(reģ. Nr. 40003294758) 2015. gada 8. oktobrī Valņu ielā 28, Rīgā, rīko valsts nekustamā īpašuma atkārtotu mutisku izsoli ar augšupejošu soli:
Kabiles pils, Kabilē, Kabiles pagastā, Kuldīgas novadā (kadastra numurs 6258 007 0513), kas sastāv no zemes vienības ar kopējo platību 0,2787 ha platībā un administratīvās ēkas (būves kadastra apzīmējums 6258 007 0513 001), par sākumcenu 49600 EUR, izsoles laiks 11.00.
Personām, kuras vēlas piedalīties iepriekš minētā objekta izsolē, jāiemaksā nodrošinājums 10% no izsolāmā nekustamā īpašuma sākumcenas un reģistrācijas maksa 70 EUR AS **SEB** banka Rīdzenes filiāles kontā Nr. LV22UNLA0002200609436, kā arī jāiesniedz izsoles noteikumos norādītie dokumenti.
Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā, maksājumus veicot pilnā apmērā eiro.
Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta apskates laiku var valsts akciju sabiedrībā **Valsts nekustamie īpašumi** Valņu ielā 28, Rīgā, darbdienās no 9.00 līdz 17.00.
Tālr. uzziņām 80002000, 67024659.
Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2015. gada 6. oktobris līdz 16.00 Valņu ielā 28, Rīgā.
Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai.
http://www.vni.lv

Cienījamie klienti!
Mūkusalas tipogrāfijas iespiedmašīnas ārkārtas remonta dēļ uz nenoteiktu laiku **reklāmu un sludinājumus** tuvākajam laikraksta numuram lūdzam iesniegt ne vēlāk kā **iepriekšējā dienā līdz 9.30.**

Laikraksta **Kurzemnieks** reklāmas nodaļa